

# THE UNION CHRISTIAN COLLEGE MAGAZINE

ALWAYE

March 1941 ✓

---

**Editorial Committee.**

The Principal

T. I. Poonen, M. A. (*Editor, English Section, and Manager*)

D. P. Unni, M. A. (*Editor, Malayalam Section*)

V. M. Ittyerah, M. A., B. Litt.

C. P. Mathew, M. A.

K. Jacob, M. A.

A. Aravamudha Ayyangar, M. A.

**Rate of Subscription:—**Twelve annas per annum.

---

# THE UNION CHRISTIAN COLLEGE MAGAZINE

Vol. XV

MARCH 1941

No. 2

License No. 331 dated 15th October 1935

PRINTED AT THE C. M. S. PRESS, KOTTAYAM, 1941

## CONTENTS

	Page.
College Day Commemoration Service Sermon, 1941—P. LEA	1
Editorial	3
College Day Celebration	4
Principal's Welcome Speech	8
Principal's Report	16
Scholarship-Holders and Prize-Winners for the year 1940—1941	18
Present Students' Representative's Speech	20
Old Students' Representative's Speech	23
Vital Religion	24
Handkerchiefs—K. C. GEORGE	25
The Rani's Word—A. RAMASWAMY	28
College Chronicle	൧
നിരാശയുടെ നിഴലിൽ	൪
അന്നം ! ? — ഇന്നം ! ! ? ?	൧൨
രഹസ്യം	൧൪
വി:രഹവിചാരം	൧൫
രോഗശയ്യയിൽ	൧൫
കണ്ണനീർ	൧൭
വെച്ചുമാറ്റം	൧൭

## COLLEGE DAY COMMEMORATION SERVICE

### SERMON, 1941

2 Timothy 1. 7. "For God gave us not a spirit of fearfulness, but of power and love and discipline."

The Worship in which we have just been joining, takes our minds out of the mere present, and bids us look to the past also, with a spirit of thankfulness and praise. We catch a glimpse of the mighty purpose of God over many years, and particularly in the history of this College and we are bound to say, "God has been good. He has blessed us. He has provided for our needs." For a College begun as this was, in faith, this commemoration day is of special significance.

But our minds must also turn to the future, and these words from St. Paul provide a message for the coming days. He says that we should not have "a spirit of fearfulness." Consider the circumstances in which the Apostle was placed. Perhaps we picture him striding out over the hills of Galatia or sailing the seas on his way to new fields to conquer for his Lord. But no! He was in prison—surrounded by all the might of Imperial Rome, awaiting trial for his life. Surely, there was enough fearfulness there to damp the spirits of the bravest man and yet his message to Timothy is one of courage and hope. This young disciple of the great apostle

was facing many discouragements in his work of building up those struggling congregations of the early Christian believers and was sorely tempted to give up but there comes this message to him of love and encouragement.

It is also a word which speaks of "power," and the achievement of St. Paul in building up those new churches shows how real was his own experience of the power of God. He speaks too of "love," a sentiment so abundantly shown in the previous verses where he speaks of his "remembrance of thee in my prayers night and day, greatly desiring to see thee." And also he speaks of "discipline" or as another version puts it "sound mind" as the gift of God. How wonderfully God had disciplined his own fiery and impetuous nature, enabling him to give forth such sustained effort of thought and action. His letters are today storehouses of divine teaching on which we continually draw for inspiration, and his powers of organisation and statesmanship—the fruit of an orderly and disciplined mind—stand revealed in the churches which he founded.

The words of this text have their application to the world of today. If Paul was in bondage, so are large parts of the modern world. Jean Jacques Rousseau began the treatise which inspired

that great movement for liberty and justice, the French Revolution, with these words, "Man is born free and everywhere he is in chains." This is even truer today than at the close of the eighteenth century. Whole populations are enslaved in mind. The Nazi regime in Europe seeks to train up the youth of the nations under its domination to have certain fixed ideas based on national and racial pride and to be impervious to any new thought or reasonable attitude towards other nations. But the spirit of Christ refuses to be bound. He came "to bring release to the captives," and St. Paul says, "With freedom did Christ set us free; stand fast therefore and be not entangled again in a yoke of bondage."

Again the world today is familiar with the idea of POWER. "Machtpolitik"—the attainment of political ends by mere brute force—has long been an integral part of Nazi doctrine. And this idea is the fruit of thought which has been growing for many years in countries both of the East as well as the West. The great resources put into the control of man by modern science have encouraged the idea that everything man needs can be attained without God and hence there is no need of moral law. But today those very forces which should be man's servant are becoming his master and are being used for the destruction not only of human life but also of culture and the fairest treasures of art that the spirit of man has created. When the Bible speaks of power it is of a very different kind. "You shall receive power

when the Holy Ghost is come upon you." This power comes from humble trust in God, and willingness to be led by Him. It can be amazingly effective as is seen in the lives of servants of God from the days of the prophets down to our own day. Winston Churchill in one essay speaks of Moses as 'the greatest statesman of olden days.' God will do great things through those who put their trust in Him.

St. Paul speaks of the spirit that God has given us having the quality of LOVE. This distinguishes the power that comes from God from any mere human achievement. The world needs this leaven very badly today—without it our powers are a curse and not a blessing. Archbishop Temple speaking of the influence of Jesus says, "It was power in complete subordination to love and that is something like a definition of the kingdom of God." Our education is to bring us power but it must be consecrated to the service of our fellowmen. Only so will the world be any better for our presence.

The last aspect of the human spirit touched on by St. Paul is that of "DISCIPLINE." Power to be effective must be controlled and directed. These last few months have provided eloquent witness to the results of disciplined power in the life of a nation. The totalitarian countries have been practising discipline of a kind for years. Goring's phrase "Guns instead of butter" summarises the sacrifice that the German people is undergoing in order that all the resources of the nation may be directed to the purposes of war. Christ requires of us

an equal discipline and sacrifice for good. The evils of the world will not be remedied by well-intentioned people rushing hither and thither but only by hard-thinking and sustained prayer directed to the problems of our day, leading us to action in accordance with the purpose of God. True religion inspires power under control.

So today our prayer is that this College may send out men and women of power

for the building up of the new world. May we learn here such mastery of ourselves as will fit us to lead others. God has much that He will do through those who humbly learn of Him. Great are the issues before this generation. Let us face them with courage and hope for "God has not given us a spirit of fearfulness but of power and love and discipline."

27-1-'41.

P. LEA.

## EDITORIAL

A Comet has once more appeared in the starry heavens, and speculations are rife as to what might be the import of this celestial phenomenon. We are living in troubled times. But we hope no one is too alarmed because of the comet. Let us pray that out of the welter of the present discord the world may soon give place to peace and order. Much has happened since Great Britain and France declared war against the Reich in September 1939. The collapse of France in June 1940 has meant the end of the Third Republic after an existence of nearly seven decades. Most of continental Europe is in German hands and both parties in the combat are facing the terrors of bombardment. In Greece and North Africa, Italy has been meeting disaster after disaster. Mr. Winston Churchill's speeches do not minimise the dangers that lie in the womb of the future. The one silver lining in the dark cloud is the promise of succour from America. Despite the opposition of the Isolationists, there is no doubt that the Lend

and Lease Bill will be passed—and America's help in war materials will continue to stream in without break.

\* \* \*

As a result of the war that is being waged pitilessly in three continents and which threatens to extend much further, a new world order is hoped to be evolved. Men said much the same thing in 1914, but the statesmen of Europe were too clever for Woodrow Wilson and his dream of world peace crumbled into thin air. Though Roosevelt has not apparently indicated any conditions for his help to Britain, it is no doubt certain that the voice of America will have to be heeded when peace is made. The aim of the present war is professedly the restoration of popular liberty, and it necessarily follows that mankind will be profoundly disappointed if the old inequalities are to be perpetuated.

\* \* \*

In our country the war has led to grave controversy, not on the actual justice of it but as to the way in which

India was made a belligerent. The war has upset the economic structure of Travancore as much of our trade was with central Europe and these markets are now closed. The problem of finding new markets is not an easy one to tackle and naturally there is grave misgiving about the future. The Philosopher no doubt tells us that it does not greatly matter whether one particular political or economic system dominates or not, but to those who have been accustomed to the benefits of well-ordered government and economic stability for a long period of time, the dislocations caused by the war cannot but cause real concern.

\* \* \*

It is no part of the duties of the Editor of a humble College journal to expatiate on the grave philosophical problem propounded by the distinguished President of the College Day, Sir S. Radhakrishnan, the celebrated Indian Philosopher and Educationist. But we

may be permitted to remark that his insistence on the supreme importance of the spiritual values of life comes none too late in a world so prone to mass murder and economic exploitation. Progress, they say, moves in spirals and let us hope that humanity will again be free to pursue the sacred aim of truth and righteousness.

\* \* \*

We welcome back Mr. C. P. Andrews who, for reasons of health, gave up his Benares programme and is busy at work again in the Zoology and the games fields.

\* \* \*

We have great pleasure in extending our hearty congratulations to our Athletes on the splendid show they put up at the Inter-University sports at Trivandrum. It is a record of which we might well be proud. Elsewhere will be found a detailed report of the same.

## COLLEGE DAY CELEBRATION

### Principal's Welcome Speech

This is one of the proudest days in the history of this institution and in my career as a teacher. For I have this day the unique privilege, on behalf of the College, of welcoming to our midst one of the most trusted and beloved leaders of modern Indian thought.

When we think of modern India we think of half-a-dozen names as representative of the best in our national life. We think of Mahatma Gandhi, in whom we

have for all time exploded the myth that we are a philosophical and religious people and therefore incapable of strong action. Rarely in the history of the world has a deep sense of the unseen been blended with relentless attention to the requirements of action in a more conspicuous or startling manner than in Mahatma Gandhi. We then think of the revered poet of Santinikethan in whose poems finds expression, in melodious

words, that sense of the mystery of things which is the inalienable heritage of our race. We rejoice at the recovery of the great poet after his recent illness. We think of J. C. Bose who for the first time conclusively revealed to the world what probably only an Indian scientist could ever truly discover—the kinship of man not only to animals but also to plants. We think of Jawaharlal Nehru, we think of Sir C. V. Raman. No less frequently, no less strongly, no less lovingly we think of the distinguished guest of this evening—the silver-tongued ambassador of the east to the west, through whom Indian Philosophy has cast its spell over the western mind. I do not think of embarrassing Sir S. Radhakrishnan by referring in detail to the great landmarks of his career or to his great achievements in philosophical thought and literature. They are matters of common knowledge. I wish only to remember with pride that in 1920, now twenty years ago, when we first conceived of this College and he learned about it from his friend Mr. K.C. Chacko, he was one of the first to encourage us in our daring enterprise. May I read to you what he then wrote in support of our appeal for funds :—

“The institution appeals to me and ought to appeal to other non-Christians too for the following reasons. It is likely to make those who come under its influence feel that religion is a living reality and not a dead routine. We hear it said often that India is a deeply religious country and perhaps also that too much of religion has ruined her. In all such talk we seem to be confusing religion

with rule and ritual, external ceremony and mechanical worship. It is good to say the prayers we have learnt at our mothers' knees once or twice a day, but is it not much better to make religion a vital force of our lives determining every word, thought and deed? I hope at Alwaye, you would try to kindle the spiritual sense, instil a larger vision and thus help people to respect each other's faith. Such mutual respect would be the necessary result of a true understanding of the spirit of religion,—that it is not a cult or a creed, a church or a ceremonial system, but an inner life which in the quiet depths of the soul seeks its way to God.

“If deeply spiritual men take to politics, they will approach its problems in a true elevation of spirit, they would be able to exert on the public life of the country a tremendous influence.

“Unfortunately there is a tendency on the part of the Indian Christians to break from the traditions of India, the moment they become Christians—there are honourable exceptions. I need not say much of the danger to life when a restraint, weighty and continual is suddenly removed. To whatever faith we belong, we are all heirs to the same inheritance and we all respect the ideals embodied in the characters of Rama and Sita, Nala and Damayanti. There is nothing inconsistent with the acceptance of new faiths in these ideals. If we preserve our tradition of patience under suffering, passive resistance to evil, the power to face death without a tremor, and develop our innate sense of the spiritual, we will

no more be servile imitators of the alien. Let us adopt the old ideals and wipe away the accumulated shame for which we are now suffering. I hope and pray that the Alwaye Institution may bring about this good result and harmonise the colours that now to all appearance refuse to blend."

As I read these words a sense of shame and humiliation comes over my heart. Have we justified his hopes of our doing our work with such a deep sense of God as would provide a meeting ground for all communities and creeds? Have we sent out into the public life of our state and our country men to whom politics is only a translation into terms of Economics and Finance, of their apprehension of Divine love and justice? Have we been inspired in all our work by such loyalty to the Indian heritage as to make our Christian conviction and practice truly indigenous and national?

These questions cannot indeed be fully answered. Twenty years are too short a period for an adequate judgment on the work and influence of institutions. Some things, however, we can say without being boastful.

First, we have in our own erring way honestly sought to make religion a vital factor in our life and work here. We cannot say that we have always succeeded. We have failed again and again. We have realised again and again how we have failed in winning the complete confidence and trust of our students. We can, however, truly say this:—that whenever we had failed we have sought to find the reason for our failure not only in the

enforcement or non-enforcement of rules and regulations but also in our own lack of adequate love and understanding of our students. As years have passed we have come to realise that a Christian is not one who does not fail but one who fails, admits his failure, and rises again in God's strength.

Secondly, have we succeeded in sending out men inspired by devotion to God for the public life of our country? Again we cannot confidently say 'yes.' We can, however, say this, that there are several groups of our old students who have banded themselves together and settled down in different places to serve the poor and the needy. One such group runs the Alwaye Settlement School for depressed classes about which Lord Irwin remarked that "he had seen nothing more inspiring in South India." Another such group is forming the nucleus of the staff for the Alwaye Rural Medical Mission. A third group runs a High School at Perumbavoor and a fourth an Ashram at Tadagam.

Thirdly, how far have we succeeded in making Christianity truly national and indigenous? We, the Christians of Travancore, who boast of a tradition extending to the beginning of the Christian era, have truly to answer that challenge. Are we yet national enough? Here again, we cannot give a confident answer. But one or two things we may humbly say. This is the first College in India started and managed entirely by Indian Christians. We have, of course, received generous help from foreign sources, British and American. But we have received equally

important assistance from Indian friends of all castes and creeds ; and very generous support from the Government of Travancore. The site on which the College stands was given to us by the Travancore Government and they have given us liberal grants for buildings and equipment. There is nothing indeed foreign about our work. The Church Missionary Society maintains one of their missionaries on the staff. But he is only one member of the Council responsible for the administration of the College. American and British friends extended to us their help without stipulating any condition of control. The College is truly Indian in its conception and management.

We are thoroughly convinced that our life and our future are with our own people in Travancore and India. When the idea of a Travancore University was first mooted we had some hesitation in making up our minds, because we feared whether we might not lose our contacts with the larger India beyond the borders of our state ; but we realised that such contacts, if they are of value, we should seek not only for ourselves but with and for our people. We felt that we should move with our state, follow the lead of our beloved Maharaja and His Highness' Government in whatever policy they might adopt for higher education. The

*new University has, we gratefully appreciate, sought from the beginning, to keep in inspiring contact with the world outside. That the Inter-University Board should meet in Trivandrum in the very second year of the University's existence is only one proof of the desire on the part of the authorities to be in vital touch with educational thought and movements outside. Our distinguished Vice-Chancellor in his address at the Inter-University Board has rightly emphasised the need of Inter-University co-operation and given a lead in that matter. In the work and policy of the University the authorities will find us ever ready to bear our part in the promotion of the best educational interests of the state. There is no truer longing in our hearts than that we as a College should loyally serve the state and work with and for our people as truly Christian, indigenous and national.*

It is to me, sir, a great privilege to welcome you to this gathering.

Mr. P. Govinda Menon is a well-known advocate and member of the Legislative Council in Cochin. We welcome him most heartily to this meeting.

We extend a hearty welcome also to Mr. M. Krishnankutty Nair and through him all our old students, and to other guests who have honoured us by their presence this afternoon.

# COLLEGE DAY: January 1941

## PRINCIPAL'S REPORT

This Report concerns the year since the last College Day.

### College Day: 1940.

The last College Day was on Thursday, 11th January 1940. The College Day Service in the morning was conducted by Mr. K. K. Kuruvilla, M. A., B. D., Principal, M. T. Seminary, Kottayam. The Public Meeting in the afternoon at 2 p. m. was presided over by Sr. S. Satyamurti, B. A., B. L., M. L. A. (Central), the then Mayor of Madras, and addressed by Dr. K. T. Behanan, M. A., Ph. D. of the Yale University, U. S. A., Mr. K. T. Mathew, B. A., representative of the old students, and Mr. P. J. Kurien, representative of the present students. After the Public Meeting a football match was played between the old students and present students which ended in a draw. The College Dramatic Society presented in the evening "She Stoops to Conquer" and "Mrinalini." The next morning there was the usual Social for the present students and the members of the Staff and their families. The Old Students' Association met soon after and elected the Managing Committee for the following year with Mr. M. Krishnankutty Nair, B. A., as Secretary. The functions were brought to a close with the usual cosmopolitan lunch for the old students and the members of the staff.

### The Strength of the College and Examination Results

The strength of the College during the

last academic year was as follows :—

Class IV : 36                      Class II : 103

Class III : 38                     Class I : 153

Total 330

Of these, 229 lived in the College Hostels and 101 outside with parents or guardians.

### College Examinations.

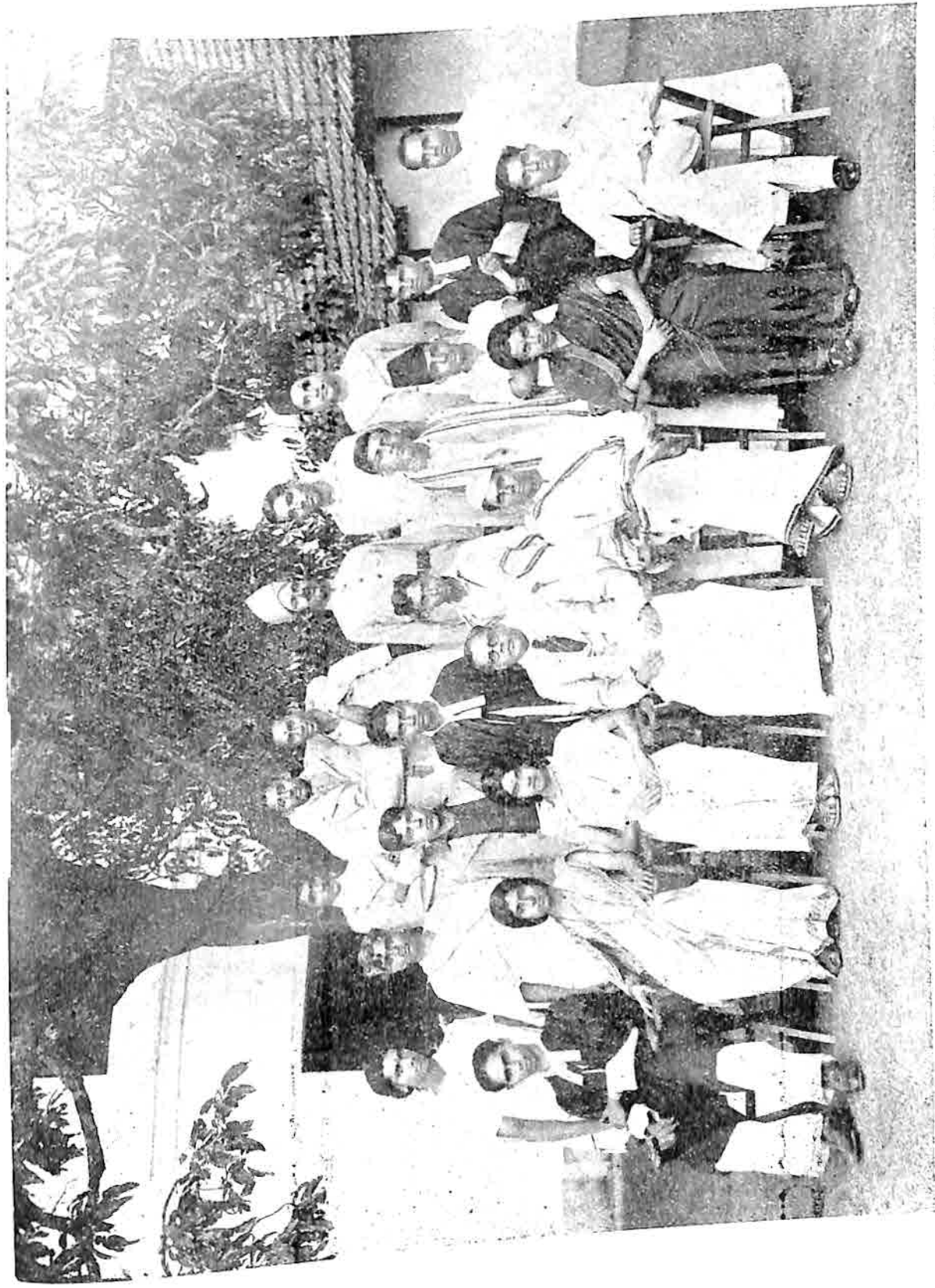
All students of Class iii were promoted to Class iv and 127 out of 145 from the Junior Intermediate Class to the Senior Intermediate Class.

### University Examinations.

#### B. A. and B. Sc.

	Number of passes.	Percentage.
Part I. English	29 out of 36	80.6
Part II. Malayalam	21     „     33	72.7
Part III. Optionals :—		
B. Sc. Mathematics	7     „     8	87.5
B. A. Philosophy	4     „     4	100.0
History	4     „     4	100.0
Economics	14     „     14	100.0
No. of complete passes	20     „     30	66.6

Mr. T. P. Kumaran was placed in the Second Class in English, Messrs. V. K. Chandrasekharan and K. P. Sankaran Nair in the Second Class in Malayalam, Messrs. T. Abraham, K. S. George and P. J. Kurien in the Second Class in Mathematics, Messrs. E. Paulose Chandy and Mathai P. Varughese in the Second Class in Philosophy, the former being first in the University, and Messrs. George Jacob and A. T. Markose in the Second Class in Economics.



*1st row* (sitting) Messrs K. K. Rajan, G. C. Thampi, N. Parameswara Iyer, A. M. Varki, M. A., B. L. (*Principal*),  
M. E. Cherian, K. C. Abraham, K. K. Thomas.

*2nd row*, Messrs. Jacob C. Thomas, M. K. Narayana Pillai, George Cherian, M. S. Thomas, K. Paul, T. M. Cherian,  
E. J. George, M. Mathew, P. Krishna Pillai, (*President*).

*3rd row*, Messrs. L. R. C. Mandodi, C. Mathen Kurien, K. J. John, T. D. George, (*Secretary*).

### **Intermediate.**

87 students were presented for the Intermediate Examination, of whom 48 passed, i. e., 55.17 per cent. 11 students were placed in the First Class. They were Messrs. T. C. Alexander, V. V. George, M. T. Joy, A. Kurien, K. V. Kuriakose, K. S. Mathew, A. Pareed Pillai, M. C. Thomas, T. M. Varughese and N. G. Poullose.

We most heartily congratulate all these students on their creditable achievement.

### **Strength this year.**

Class IV.	35	Class II.	128
Class III.	65	Class I.	143

Total 371

Of these, 260 live in the College hostels and 111 outside with parents or guardians.

The distribution of students in the hostels is as follows :—

North East Hostel	53
Holland Hostel	65
Tagore Hostel	42
New Hostel	43
Skinner Hostel	13
Women's Hostel	41
	<hr/>
	260
	<hr/>

### **New Developments**

#### **Affiliation in Physics (Main).**

We have been granted affiliation in Physics (Main) and Mathematics (Subsidiary) of the B. Sc. Degree Course to be opened at the beginning of the next academic year. A new building is being constructed for the purpose. We hope

to have it ready with the necessary equipment by next May.

### **The Women's Hostel.**

The Women's Hostel this year is housed in two cottages of the Alwaye Settlement specially rented for the purpose, the total strength of the hostel being 41 as mentioned above. The total number of women students is 51.

A permanent building for the Women's Hostel is an urgent necessity. About Rs. 12000/- will be required for this purpose. We have with us only about Rs. 4100/-. We shall immediately use part of it for the purchase of a suitable site for the construction of the hostel. We are approaching our friends for assistance in constructing the building and some of them have responded generously.

### **Assembly Hall.**

We have started the building of an Assembly Hall for the College at a very moderate cost. We had, at one time, ambitions of erecting a larger and architecturally more beautiful building, but with the limited resources at our disposal we have, for the present, to be satisfied with a building that is expected to cost us only about Rs. 3000/-. Even of this amount we have only half in hand. We appreciate very much the offer made by our students to raise money for the Women's Hostel and the Assembly Hall by means of dramatic entertainments. Already students have helped us in raising money for these two objects and we are very grateful to them.

### **Hostels.**

Mr. K. C. Chacko and the Rev. B. G.

Crowley continue as Wardens of the North East Hostel, Messrs. T. B. Ninan and T. C. Joseph of the Holland Hostel, Messrs. C. P. Mathew and M. G. Koshy of the New Hostel, Messrs. T.B. Thomas and A. Arulsigamony of the Tagore Hostel, and Messrs. K. Jacob and P. V. Chacko of the Skinner Hostel. Mr. and Mrs. Ittyerah with Miss Annie John are in charge of the Women's Hostel.

The Holland Hostel and the North East Hostel are mainly reserved for Senior Intermediate and Senior B.A., and B. Sc. students, and the Tagore and the New Hostels for Junior Intermediate students.

A new house has been constructed for Mr. T. B. Thomas, the Warden of the Tagore Hostel. We are glad to have thus made it possible for another married member of the Staff to live in the College premises. We extend our best wishes to Mr. and Mrs. Thomas.

**The health of our students** has been very satisfactory.

We have to record with regret that one of our students, Mr. C. A. John, passed away during the last Mid-summer vacation after a brief period of illness. He was greatly loved by all those who knew him. We are glad that an Athletic Cup for Inter-Hostel Tournaments has been instituted in his memory by his father.

**The Rural Medical Mission** has been doing very useful work during the year under review under the guidance of Mrs. E. Crowley and Dr. Ben J. Ross. Dr. Ross recently left us to take up work in the Danish Mission Hospital at Tirukoiloor. During the three years that he

was here he rendered very valuable services to the College, and we wish to record here our grateful appreciation of them. Dr. P. Koshy, an old student of the College, has taken the place of Dr. Ross. We welcome him heartily and give him our best wishes.

#### **Staff.**

Miss R. G. Thomas (now Mrs. T. B. Thomas), Tutor in English, left the College at the end of the last academic year, Mr. C. C. Auseph, Demonstrator in Physics, in February last and Mr. K. V. Mani, Demonstrator in Chemistry, in May last. We take this opportunity to express our appreciation of the services rendered by them to the College.

Mr. K. G. S. Pisharody, M. A., has joined the staff as Tutor in English, Mr. A. Arulsigamony, M. A., as Demonstrator in Physics, and Miss Annie John, B. A., as Demonstrator in Chemistry.

#### **Library.**

Mr. T. S. Venkataraman, M. A., continues as the Librarian. The total number of volumes in the Library is now 7258. We provide about 16 periodicals for the College Reading Room and get 20 magazines published by various institutions in India in exchange for our College Magazine.

**The College Magazine** continues to be published twice a year under the joint editorship of Mr. T. I. Poonen and Mr. D. P. Unni. The annual subscription is As. 12/-. One page of the magazine is available for news relating to old students, although it has not been sufficiently made use of by them.

### Grants.

The following grants were received from the University of Travancore during the year under review:—

Equipment Grant	Rs. 490
Hostel Maintenance Grant	„ 1580
Compensation Grant	„ 2000
	—
Total	Rs. 4070

The compensation grant of Rs. 2000/- was given to us by the University in partial compensation of the fall in income sustained by us as the result of our losing the students who used to come to us from Cochin and British Malabar. We are deeply grateful to the University and the Government for these grants.

Our financial position still gives us a good deal of anxiety. We hope, however, that with the opening of the new B. Sc. course in 'Physics we may be able substantially to increase our strength. We are deeply thankful that at a time of great financial strain everywhere it has been made possible for us to undertake such developments as the opening of a new B. Sc. course and to think of providing a new hostel for women and an assembly hall for the College by the generosity of Mr. Buxton, a friend of the Rev. Canon W. E. S. Holland. Mr. Holland's connections with the College and continued interest in us are a source of great inspiration to us. Mr. Buxton gave us a donation of £500/-. This amount has first to be utilised for the purchase of a site for the Women's Hostel and the balance for the addition of B. Sc. Physics.

There has remained with us a sum of

Rs. 14,000/- given to us by the Rev. Canon W. E. S. Holland for the construction of a Chapel. He has now agreed that only Rs. 9,000/- need be reserved for the Chapel and the balance may be utilized for the addition of B. Sc. Physics. This is how the opening of the new course has become possible. We are deeply grateful to Mr. Buxton and the Rev. Canon W. E. S. Holland for their generous support of our work.

### Scholarship-holders and Prize-winners for the year.

The list is published separately.

### The Athletic Association.

During the Third Term, last year, that is, after the report of last College Day, our Athletic Team went to Trivandrum to take part in the Inter-College Sports of the Travancore University. In this we had the satisfaction of tying for the first place with the Science College, Trivandrum; while one of our team, Mr. Kurien Joseph, won the Individual Champion Cup. Mr. Kurien Joseph thus had the distinction of achieving this feat for two consecutive years.

We have again been taking part in the Inter-College Tournaments this year. The Basket-ball and Hockey matches of the Northern Zone were played on our grounds. We reached the Final in both these games. In Hockey we defeated the Changanacherry Team after two closely contested matches, and now have to meet the Science College in Trivandrum for the Final. The Final of the Basket-ball has already been played on our ground. In this we defeated the

Science College, Trivandrum. In Football we met the Changanacherry Team on their ground, and were defeated. We went to Changanacherry also for the Volley-ball. In this, we were defeated by St. Berchman's College.

During the Second Term we held our own Inter-Hostel Competition in the various games. The North East Hostel scored the most points for the games with the Holland Hostel second, and the New Hostel third. The Athletic Sports were held last Tuesday. On this occasion the New Hostel athletes won most of the points, so that in the final result, adding together the points both for the games and the sports, the New Hostel comes first and wins the Inter-Hostel Cup, with the Holland Hostel as the runners-up. For the second year in succession the individual sports champion is Mr. V. G. Philip of the New Hostel.

A new challenge cup has been presented to the College. It is the gift of the father of one of our last year's students, Mr. C. A. John, who died during the long vacation. Mr. C. A. John was one of the best Basket-ball players we have had for some years, and to mark his memory his father has presented a rolling cup to be named after him and awarded to the hostel winning an Inter-hostel Basket-ball Tournament each year. The Cup this year was won by the New Hostel. We wish to express our thanks and appreciation to the donor of this gift.

A distinction of a new kind was brought to the College this year when three members of its Football team, Mr.

M. E. Cheriyan, Mr. Thomas Abraham and Mr. George John were invited to play in the University Football Team in the Inter-University tournament.

## **The College Societies**

### **The Natural Science Association.**

The Association began its activities very early this year. Four meetings have been held so far and a few more are expected to be held this year. Deacon K. U. Uthup, Mr. P. Narayanan Unni and Mr. P. K. Jacob, M. A., delivered interesting and instructive speeches on "Human Nature," "Botany and its economic applications" and "Animal Associations" respectively.

A special meeting of the Association was held on 26th August, 1940, to bid farewell to Mr. C. P. Andrews who was then leaving the College for higher studies.

The Natural Science students went on an excursion to Trichur and visited the Museum, the Sitharam Mills, the Agricultural Farm, the Technical Institute, etc.

We are glad that the members are taking a keen interest in the various activities of the Association.

*President:* Mr. T. C. Joseph

*Secretary:* Miss C. M. Achamma

### **The Philosophical Association.**

This Association was founded with the purpose of helping students to think out Philosophical problems for themselves and to stimulate interest in Philosophical discussions among them. Eight meetings have been held so far and a few more will be held this Term.

*President :* Mr. K. Jacob  
*Secretary :* „ K. Oommen

### **The Historical Association.**

The Association carried on its usual activities during this year also. There have been five ordinary meetings at which the following subjects were discussed. "The History of Local Self-government in England," "Clive is neither a first-rate statesman nor a first-rate general," "The success of democracy," "What is wrong with Indian Industrial Life," and "Democracy is the best form of government."

A special meeting was held under the auspices of the Association when Prof. Limaye of the Fergusson College, Poona, delivered an address.

*President :* Mr. V. M. Ittyerah  
*Secretary :* Deacon V. A. Thomas

### **The College Dramatic Society.**

The Society has had a useful year of activity since the last College Day when plays in English and Malayalam were staged by the members. As usual, this year too the members of the society helped the College Social Service League in providing a Variety Entertainment. The Dramatic Society is getting ready to put on boards the interesting social drama 'Prema Viplavam' by Mr. M. P. Varki, within a week from to-day.

*Presidents :* Mr. T. V. Ramanujam  
„ P. Krishna Pillai  
*Secretary :* „ T. D. George

### **The College Social Service League.**

The League has been carrying on its work in the following directions:—

The Malayalam Primary School seeks

to spread education among the children of the poor and educationally backward people in the neighbourhood of the College. Books and slates are given free to those children who cannot afford to buy them. Arrangements have been made from October 15th to give noon meals on working days to about a dozen children of the school who need this assistance. In February 1920 a benefit cinema show was arranged in aid of the school in the local theatre. The net proceeds of the show amounted to about Rs. 55/- and this has enabled the League to send for training one of the teachers of the school.

The Economic Investigation and Relief Department distributes rice every Saturday to the beggars of the locality. Grants for the thatching of huts, for goat-rearing and poultry farming are also given.

The main work of the Health and Sanitation Department consisted in visiting the huts of the villagers and helping them to keep themselves tidy. The sports which are usually conducted for the poor children of the locality will be conducted this year also some time in the course of this Term.

A Reading Room was started experimentally in the Primary School run by the League during the early part of the year with a few magazines and Malayalam Dailies. The Reading Room would be more useful if it could be housed nearer the College.

Special mention must be made of the effort, under the auspices of the League, to collect funds for the relief of distress

in Shertallai-Alleppey area. The enthusiastic response of the students of the College in this matter is praiseworthy. By foregoing one meal every week or certain items of food daily during a period of two months, and also by cash donations a sum of Rs. 81/- has been raised for this purpose and Rs. 19/- for providing noon-meals for the children of the school run by the League. Of this amount Rs. 62/- has been already remitted to Mr. T. N. Kurien, President, Shertallai Relief Committee.

The annual Variety Entertainment which is the usual source of income for the League was held in August 1940, the net amount raised being about Rs. 53/-.

President : Mr. K. C. Chacko

Secretary : „ M. S. Thomas

*Primary School :*

Conveners : Mr. T. S. Venkataraman

„ V. Alexander

*Economic Investigation and Relief.*

Conveners : Mr. T. V. Ramanujam

„ P. V. Chacko

„ K. Paul

*Health and Sanitation :*

Conveners : Mr. C. P. Andrews

„ T. A. Abraham

*Purchase and Sale of secondhand books :*

Conveners : Mr. T. C. Joseph

„ V. M. Koruthu

*Variety Entertainment :*

Conveners : Mr. M. G. Koshy

„ T. V. Ramanujam

„ K. G. S. Pisharody

„ L. C. Rama Varma

**The Literary and Debating Society**

Perhaps next to games and sports the

extra-academic activity that most interests the large majority of our students is that connected with this Society. The lively and animated discussions and debates on current and sometimes even controversial topics draw large attendances at every meeting. A panel of student chairmen has been elected and at one meeting a student presided. There were five meetings so far at which the following subjects were discussed :—

1. That Gandhij's propaganda for Khaddar has added to the poverty of India by checking the growth of industrialisation.
2. That this House congratulates the Congress working Committee on their resolute stand against Gandhiji's plea for non-violence even in respect of national defence and law and order.
3. That humanity has not progressed in fundamental matters all through these ages.
4. That the social and political prosperity of India can be quickly and effectively achieved by a benevolent dictatorship.
5. That the dowry system as it is now prevalent in India is pernicious and so it should be immediately given up.

President : Mr. T. V. Ramanujam.

Secretaries : „ M. Thomas

„ V. G. Philip

**The Associated Societies.**

Under the auspices of the Associated Societies the birthday of His Highness the Maharaja of Travancore was celebrated on 30th October 1940 with Mr. A.

Aravamudha Ayyengar, M. A., in the chair. After speeches by the President, a member of the staff and two students, one of them a lady, it was resolved to send a message conveying the respectful congratulations of the College to His Highness.

President : Mr. A. Aravamuda Ayyengar.

Secretary : „ L. C. Rama Varma

### **The Student Christian Fellowship.**

The Student Christian Fellowship continued to carry on its work on the usual lines. Among the important activities of the Fellowship for the members in general may be mentioned 10 Bible Circles, fortnightly prayer meetings, fortnightly general meetings and keeping open the S. C. F. Library. Four Sunday Schools were conducted by the Fellowship—two for the local children and two for the boys in the Settlement. A Night School was run for the illiterate people in the neighbourhood. Occasionally Magic Lantern talks were also arranged for their benefit. The committees of the Fellowship continued the practice of meeting every week for transacting business and for intercession.

President : Mr. V. M. Ittyerah

Vice President : Rev. T. J. Mathai

Secretary : Mr. M. E. Cheriyan

### **The Alwaye Settlement.**

The strength of the Settlement remains practically the same as last year—60 boys and 23 girls in residence, and a total of 200 pupils in the Settlement School including day scholars. The large majority of the resident boys and girls attend

the Settlement School and a few, the neighbouring English educational institutions.

English High School : 4 boys

English Middle School : 3 boys and 7 girls

Malayalam Middle School

(Settlement) : 39 boys and 13 girls

U. C. College Junior

Intermediate class : 1 boy

### **Boys Under Vocational Training.**

Leather work : 2 boys

Carpentry : 2 boys

Weaving : 1 boy

Drawing : 1 boy

*Farm Mechanics Course at the Allahabad Agricultural Institute : 2 boys.*

The boys in the literary schools put in about two hours' work every day either in the Industrial Workshop or in the Agricultural Farm. This is meant to give a vocational bias to their education which would enable them to choose a trade for specialisation at the end of their Middle School Course.

The Settlement Girls' School near the Mahilalayam had to be closed down at the beginning of this school year. Seven of the girls are continuing their studies at the Mahilalayam Girls' High School and staying in one of the Settlement Cottages there. The remaining girls in the Malayalam School classes were transferred to the Settlement Boys' School and are accommodated in a rented house near the Settlement with two women teachers.

Mr. C. I. Mathunny, B. A., one of the permanent workers, has taken study leave for two years, for post-graduate studies

in philosophy at the Tambaram Christian College.

The Colony at Chalakudy has completed two years. The five colonist families have really settled in and are flourishing on agriculture, goat-keeping, etc. The out-turn and sale of furniture at the Settlement workshop has been steadily on the increase. Orders have been received and executed for more than Rs. 2000/- worth of furniture from places like Munnar, Cochin and Madras. Weaving has greatly revived of late. Apart from its educational value, it is also proving a paying concern for the

Settlement. The weaving products are finding a ready market; indeed the demand at times is too great to cope with. Farming is also keeping pace with the other Departments. Of the 40 acres of land almost the whole of which was originally under paddy cultivation only 25 acres are now under paddy. The remaining portion has been brought under sugar cane, banana and tapioca. It is felt that if greater irrigation facilities can be provided through the use of electric power the farm can be made much more productive and one of the surest means of self-support for the Settlement.

## SCHOLARSHIP-HOLDERS AND PRIZE-WINNERS FOR THE YEAR 1940—1941.

### Best Student Prizes

#### *Class iv.*

K. C. George	}	English
C. P. Kuriakose		
A. K. Sudhakaran Nair		Malayalam
C. P. Kuriakose		Mathematics
Rev. T. J. Mathai		Philosophy
M. S. Thomas		History
M. Thomas		Economics

#### *Class ii.*

V. Paul	English
P. Narayanan Unni	Malayalam
T. P. Abraham	Mathematics, Physics & Chemistry
P. Narayanan Unni	Natural Science
K. K. Chandrasenan	Logic
N. Ravindranathan Nair.	Ancient History & Modern History.

### Scholarships of Merit awarded in the Intermediate Classes on the basis of the E. S. L. C. Results.

#### *Class ii.*

T. P. Abraham
V. Paul
P. J. Jacob

#### *Class i.*

K. Abdul Jalil
R. Krishnan Nair

### Boobili Scholarship

V. Alexander

### Syrian Exhibition awarded by the C. M. S. College, Kottayam.

#### *Class iv.*

K. C. George
--------------

#### *Class iii.*

P. Kunjukunju
---------------

### His Highness The Maharaja's Scholarships.

#### *Class iv.*

C. P. Kuriakose
-----------------

#### *Class iii.*

M. C. Thomas
A. Pareed Pillai



**Mr. V. G. Philip** (Class II. Group I a.)  
The College Champion for two years in succession  
(1939—40, 1940—41)  
and  
University Champion Athlete. (1940—41)

<i>Class ii.</i>	<i>Class i.</i>
P. T. George	R. Krishnan Nair
T. P. Abraham	K. K. Narendran
K.K. Chandra- senan	M.G. Sreedharan Asari K. Abdul Jahl

**Scholarships awarded in the B. A. and B. Sc. Classes to those who secured a First Class in the Intermediate Examination.**

<i>Class iv.</i>	<i>Class iii.</i>
K. C. George	K. V. Kuriakose
C. V. Mathew	A. Kurien
C. P. Kuriakose	T. M. Varughese M. C. Thomas George Varughese P. Kunjukunju A. Pareed Pillai K. J. Krishnan Nambudiri

#### **Scripture**

<i>Class iv.</i>	<i>Class iii.</i>
T. Abraham } P. J. Kurien }	Equal Rev. T. J. Mathai
<i>Class ii.</i>	<i>Class i.</i>
T. C. Alexander } M. C. Thomas }	Equal C. T. Benjamin

#### **Christian Instruction**

*B. Sc./B. A. Classes.*

	V. K. Chandrasekharan
<i>Class ii.</i>	K. Chandrasekharan Pillai
<i>Class i.</i>	P. Somanathan

#### **Moral Instruction**

*B. Sc./B. A. Section.*

	C. Sankaranarayana Iyer
<i>Class ii.</i>	K. A. Balan
<i>Class i.</i>	K. Kamalakshi Amma

#### **General Knowledge**

*B. A./B. Sc. Section.*

	A. Kurien } K. C. George }	Equal
<i>Intermediate.</i>	P. T. George—	<i>Class ii.</i>

### **Games and Sports Open Events**

110 Metres Hurdles	1. V. G. Philip ★ 2. M. I. Isaac
50 Metres Dash	1. P. V. Ittyachen 2. V. G. Philip ★
100 Metres Dash	1. V. G. Philip ★ 1. T. R. Soolapani Warier
200 Metres Dash	1. V. G. Philip ★ 2. George John
400 Metres Race	1. Abraham K. Thomas 2. V. G. Philip ★
800 Metres Race	1. M. D. Andrews 2. C. C. Uthup
1500 Metres Race	1. M. D. Andrews 2. C. P. Oommen
Cross Country Race	1. M. D. Andrews 2. C. P. Oommen
Long Swim	1. P. Chandra- sekharan Nair 2. C. V. Abraham
Short Swim	1. M. E. George 2. P. Samuel
Long Jump	1. S. Venkatarama Iyer 2. T. R. Soolapani Varier
High Jump	1. V. G. Philip ★ 2. S. Venkatarama Iyer
Pole Vault	1. V. G. Philip ★ 2. T.V.Prabhakaran
Hop, Step & Jump	1. V. G. Philip ★ 2. S. Venkatarama Iyer
Shot Put	1. V. G. Philip ★ 2. C. T. Benjamin

### Junior Events

100 Metres Dash G. George

400 Metres Race "

800 Metres Race "

High Jump "

Long Jump "

Hop, Step & Jump "

Pole Vault N. I. Abraham

Winners of the Badminton Tournament (1940) :—

K. C. Eapen & M. K. Paulose

Winners of the Tennis Tournament (1940) :—

M. D. Daniel & P. T. Koshy

Champion Athlete for the year :—

V. G. Philip

Challenge Cup for the Inter-Hostel Competition :—

Winners New Hostel

Runners-Up Holland Hostel  
Challenge Shield for Inter-Hostel Relay Race :—

Winners New Hostel

Panicker Memorial Inter-Hostel

Hockey Cup :—

Winners Holland Hostel

C. A. John Memorial Inter-Hostel

Basket-ball Cup :—

Winners New Hostel

University of Travancore Inter-Collegiate Athletic Meet 1940 :—

Joint Winners Union Christian College,  
Alwaye, and H. H. The  
Maharaja's College of  
Science.

Champion Athlete for the University :—

K Kurien Joseph

(For the second year in succession.)

### PRESENT STUDENTS' REPRESENTATIVE'S SPEECH.

*Mr. Chairman, Ladies & Gentlemen,*

It is with sincere feelings of pride, joy and gratitude that I stand before you as the representative of the present students of this College on this momentous occasion. I am legitimately proud because it has fallen to me to speak a few words under the presidency of one of the foremost sons of modern India. All these nineteen years in the life of the College we have had college days, but seldom has a college day public meeting been presided over by so distinguished a gentleman. If there are about a dozen men in this subcontinent of four hundred millions whose reputation is truly worldwide Sir S. Radhakrishnan will easily find a place in that small galaxy including

men of the calibre of Ghandiji, Tagore and Raman. Small wonder therefore that I am profoundly thankful to my fellow students that they have been willing to elect me as their representative.

Let me, distinguished sir, pay you my humble but heartfelt homage of tribute and admiration. Great men have done it from a thousand platforms. Just now our esteemed principal did it. But I am sure that you will greatly value what we the young men of India have come to cherish about your contribution to modern thought. I cannot pretend to have read the innumerable treatises, books and articles that you have written and the hundreds of lectures you have delivered. But from the little that I have read let me say that three impressions

stand foremost in my mind as well as in the minds of most young men and women. There is a popular tendency to regard philosophy as something abstruse and recondite, minute and hair-splitting. Sir, you have given the lie to that widespread impression. The lucidity and the clarity that have invariably marked every one of your utterances is something that is almost unique in philosophical literature. My second impression is the wonderful mastery that you have acquired in the rare art of making aphorisms. In almost every lecture of yours aphorisms and epigrams abound. To be lucid and clear and at the same time to be pithy and terse, can anything be more difficult and more charming? The third and perhaps the most outstanding impression that you have left in the minds of the youth of this century is the remarkably progressive character of your views on every contemporary problem of the world. The popular mind tends to confuse philosophy and Sanathanism and hidebound orthodoxy. Sometimes one makes the mistake of imagining that philosophers are conservatives and reactionaries if not obscurantists. How convincingly and effectively have you shattered that popular fallacy! In politics you stand foursquare against all forms of political subordination, be it Imperialism, Fascism or Nazism. In economics you stand for a substantial measure of equalitarianism. Where is the philosopher so learned in the Sastras who is so progressive, uncompromisingly and unequivocally progressive in political, economic and social matters? The youth of the

world and particularly the youth of India feel thankful to you for this.

I think my primary and most appropriate duty at this public meeting is to voice the feelings which animate the more than three hundred and fifty young men and women who are the present students of this College, towards the professors who have been teaching us and the traditions that belong to this great institution. The majority of us live in the College campus within the six hostels—that is the first among the six features of this College for which our thankfulness is sincere and which I want to publicly acknowledge before this large gathering. The second of these noteworthy features is our games. We have extensive playgrounds and it can be here mentioned with pride that our achievements in games and sports have not been unenviable. Our professors prepare us for the University Examinations in the most thorough manner. Our classes are generally lively and interesting. The relation between us and our gurus is of the most cordial type. Truly they are our brothers, friends, philosophers and guides who equip us not only for the examination but also for citizenship in an India that is bound to emerge strong, prosperous and happy out of the present desperate conditions.

Another important matter to be mentioned in this connection is that we have ample opportunities of developing initiative, serviceability and even leadership. It is we students who largely officer various institutions like the Associated Societies and the Literary Society, the

Social Service league, the messes, etc. Lastly it is a recognised fact that enormous importance is attached in the College to the inculcation of sound morals.

Is it any wonder that we are very proud of this institution and it is our very strong conviction that there are very few other educational institutions where facilities for all round development are available in equal measure. I would however be failing in my duty if I omitted to state that our joy would be complete if life here would be a little more varied. That can be only when we have greater opportunities of coming into personal contact with inspiring lea-

ders of Indian thought like you. That is where the metropolis scores over us. We also feel the absence of an excellent up to date and well furnished theatre in this town and the lack of a radio receiving set where we can listen in to all the major broadcasting stations of the world. But what we have is much to be thankful for, and so, let me pray that this institution which has on its staff men of great idealism, lofty character and great abilities may grow from strength to strength and serve in ever-increasing measure the educational needs of Travancore.

M. THOMAS.

### OLD STUDENTS' REPRESENTATIVE'S SPEECH

By Mr. M. Krishnankutty Nair, B. A.

I count it a piece of singular good fortune that I should stand before you here today on this august occasion as the representative of the old students of this College. It is a matter of real pride to be able to speak at a function over which presides a most eminent intellect and a worthy son of Mother India. I deem it an honour to address an audience constituted of gentlemen with that stock of wisdom and experience which is the monopoly of grey hairs, my revered Principial and professors, and my young friends who now fortunately enjoy that happy and carefree college life I so much cherish. But ladies and gentlemen, what gives a completeness, perfection to all this honour, happiness and privilege, is that I stand here to convey on behalf of the old students of this College the

message of good wishes, cooperation, gratitude and thankfulness to our *alma mater* on this auspicious occasion.

Speaking about our *alma mater*, I am reminded of an Algebra period I enjoyed in the Intermediate class when our respected mathematics professor Mr. T. S. Venkataraman gave an explanation in a most dramatic way of the position of zero, the characteristic contribution of India to Mathematics. It is true that we seldom come across mathematics teachers who are humorous and Tamil films without superfluous music. Mr. Venkataraman is but an exception that proves the rule. Stretching his arms to the right and left to denote the multitudinous numbers on either side, the positive numbers to the right and the negative to the left, he said the great guardian angel Mr. Zero stands

in the middle escorted on either side by a plethora of numbers. For any number to go past the great deity is to cause a significant change in his nature. I am sometimes inclined to describe the position of our *alma mater* in that way—the *alma mater* in the middle, loved, respected and tended by the old students and present students standing on either side of the mother Institution. To go out from the College is to make a significant change in one's life. Some rise high in life, some remain where they are and the unlucky few go to the wall, some join the army of job hunters who invariably discover that it is not who you are, but whose you are that counts. However that may be, one thing is certain, that the freedom, the happiness and enthusiasm that we enjoyed at college all become things of the past when we are out of it. Young brothers and sisters, we envy you in your happiness; but unlike most envious men pray for the promotion of your happiness.

As time progresses certain opinions of men also change. While I was a high school student teachers used to tell me that things we thought impossible, things we believed would never happen, would become matters of course in a few decades. The examples of the aeroplane, the radio and television used to be quoted. But they could not convince me, and until very recently my scepticism remained unshaken. I never believed that it would be in the power of a single war-thirsty dictator to threaten the civilization of the entire world; that it would fall to my lot to speak at a function presided over by such an eminent orator, and that the

Union Christian College would throw its doors open to girl students. But you see, all these have happened. When I was a student in this College, a student belonging to the weaker sex—excuse me, opposite sex—was a thing of Ernakulam. But for an occasional blooming giggling country lass seen inside a fast running bus on the Parur road everything here was, so to say, homogeneous. I remember in this connection a very funny incident which happened when I was a senior B. A. student. It was at the beginning of the year when the examination fever had not yet descended on the students. Many words were wasted on a heated discussion among few of us on the question “Will the authorities admit girl students to this College?” The discussion ended with the decision that somebody should put on a girl's dress and accompany the rest on an evening walk. The adventurer was promised everything—tea, chocolates and bananas, and I was pitched upon to play the part. To be brief I dressed myself up even though I looked a perfect travesty of a girl-student. I crave their pardon. Some of my teachers chanced to see me on the road in my girl's garb. They kept silent, I do not know whether to keep up the golden rule or because they were entranced with admiration.

Our innocent revelries sometimes took even wilder turns. One evening five of us decided to go to the College riding. And it fell to the lot of a poor little donkey in the neighbourhood to be our Bucephalus. If the way was covered with tender leaves for the great teacher

to ride, we were welcomed with hootings from all sides. But my comrades were proof against such demonstrations.

Sir C. P. Ramaswamy Iyer once remarked that "It is a very great thing to be a prophet but on the whole an easy task." May I venture to play for a moment that easy role? Here is my vision of the Union Christian College 25 years hence. In numbers, the women students will command a vast majority over the men students. Just imagine a Junior Intermediate class with about 125 girls and 6 boys. The bell goes at ten o' clock. The girls have already taken their seats. The professor enters and behind him—rather her—step in half a dozen shy little boys taking their seats on a bench close to the platform and a bit aloof from the other benches. The professor cracks a joke. The great numbers laugh and hoot boisterously. Those boys at the corner with downcast eyes try to subdue their laughter with great difficulty. Now that it is only one minute for the period to be over, the 'shy six' leave the class and take shelter in a waiting room. If when the bell goes you think that Pandemonium is let loose in all its fearful vitality—you can conjecture the cause of it.

May be, you disagree about "my shape of things to come." I shall not be surprised if you do. Even about the well-weighed views expressed by great men there is difference of opinion. In the course of a lecture delivered by Sir S. Radhakrishnan in London in 1930 on the topic

"East and West in Religion" he remarked that "criminals sometimes are nearer to salvation than is the ordinary cautiously correct man." I do not know if our College authorities will want even a moment's thought to differ from this view. You break a hostel rule or commit a minor breach of discipline and you must be prepared for a haul-up. So I shall not be disappointed if you do not concur with me in my prediction. I am sure, experience will be in my favour.

College Day is certainly the happiest day in the year. Of the most happy days in the year for any student, present or old, the College Day is the happiest. Competitions in sports, games, music; rehearsals of the dramas to be put on boards on the night of the College Day are all items of vital interest to the students.

I need not tell you how this day serves as a day of reunion between old chums and an opportunity for forming new friendships. So I, on behalf of all the old students, thank the staff and present students most deeply for the warmth with which you have welcomed us to share your joy with us.

I fear I have spoken at great length. The Rt. Hon. Mr. V. S. Srinivasa Sastri once remarked about officials that they have a capacity to speak at inordinate length and in the end contrive to communicate nothing. Excuse me if I have been too much like his official. Thank you.

and birthday parties would have vanished into the air without handkerchiefs, because then it would be impossible for you to transfer an inconspicuous silver spoon from the table to your pocket. And no sensible man would deny that there is little use attending tea-parties, where prospects of accounting for a missing spoon or two are very thin.

And the blessings of the washerman! Why, it would be impossible to annex these without kerchiefs. They must be paid regularly and unutteringly into his exchequer to win his confidence, and not a word must be whispered about the half dozen that are found missing in each washing. Replenish them ungrudgingly—and the dhobi might yet think well of you; but utter a word about their being ‘so many short, this time,’ and your chances of being counted along the rich are for ever gone. Handkerchief, for times to come, must continue to be the price of a dear wash.

Thanks to handkerchiefs, the spirit of chivalry and gallantry might yet linger

in these matter-of-fact times. You can always be about with your handkerchief when a sportive girl sprains her foot or begins to weep. And rolling your kerchief into fantastic forms, and casting it before impossible children has long been recognised as the surest way of avoiding these pests.

The only drawback attached so far to the kerchief-habit is their nasty way of getting detached from your person and staying behind at the scene of theft you have committed to provide troublesome clues to your enemies, and especially when the negligent kerchief bears your initials—which, thanks to the artistic sense of your girl, it must. Under these conditions, it does land you somewhat in trouble but you can with advantage cease to be a criminal, considering how many more dignified and less suspicious means there are in these days of refinement to the same end, and still with the aid of your kerchief. Very romantic things, handkerchiefs.

---

## THE RANI'S WORD

The season to which our story relates was glorious spring. The day had been a particularly splendid one. The glory of the setting sun was revealed in all its glowing splendour and pomp and in the western sky had gathered a brilliant scintillating tinge of red and yellow. Four cavalry men—worn out and haggard—were fast riding along the road to

the fort at Namgiri in Mysore. Behind them came four men carrying a palanquin. The screens of the palanquin were gently removed and a melodious voice asked in an agitated tone, “Kondappa, will it be completely dark when we reach our Fort?” Kondappa, the leader of the men, said soothingly, “No, your Highness. I am absolutely sure

of reaching the Fort before it is dark." The Rani was far from reassured by his confident assertion and blamed herself for having left her brother's house at that none-too-safe time of the day.

One of the cavalry men who stood foremost heard the excited shouts of a frenzied mob far away. Instantaneously all were on the alert and kept a vigilant watch. Impatiently the Rani asked her trusted Kondappa what it might be. Ascending a tall tree which stood near by he saw a rising cloud of dust raised obviously by hundreds of fleeing people. He descended hastily from the tree.

Resolute and brave as he was, he told the queen briefly but clearly the meaning of the tumult. Evidently the fortress had been besieged by enemies. It was grave news, in as much as the king was there at that time with a none-too-powerful force. It was too much to expect that the king could, with the little force he had, withstand for long the onslaught of the much superior force of the enemy.

Then there came rushing along thousands of pathetic figures pursued by horsemen. They brought the dismal tidings that Hyder Ali had revolted. Soon the horsemen themselves came with their hideous war cries. The queen and her escort prepared themselves for a desperate fight and then a glorious end.

2

A bullet struck the front leg of the horse on which the queen sat at which the animal shied with the result that the queen was thrown off the saddle. The unconscious queen was removed by her

men to the side of a tree. The cavalry men of Hyder Ali came upon them and a bloody fight followed. The Rani's men put up a gallant resistance against the marauders. Numerical superiority however prevailed and the gallant escort had to throw up the sponge ere long.

The leader of the cavalymen, Latif, turned his attention to the queen who remained admirably brave and calm throughout the fight. He said to her, "Do not be alarmed, mother! It is the Sultan's order that you must be brought to the fort. You shall suffer no harm from us." The queen shuddered at the mention of the fort and said, "Fort? Has it been captured? Have mercy on a poor woman and do tell me, please." Latif replied, "No, mother. It has not been captured and that is what makes matters worse. To tell you the truth the Sultan would find it very difficult to pardon your husband." At the mention of the Sultan the Rani burst into a torrent of abuse of the villainous Hyder, and by this injudicious act she completely alienated the sympathy of the man who had been so kind and considerate to her.

3

The palanquin was carried to a dilapidated structure and the queen was asked to get inside an ill-ventilated, dismal-looking room. The door was closed from outside. A few yards away from the window of the room a solitary old Muhammadan kept a vigilant watch. His vulture nose seemed to pierce her eyes. She begged, pleaded, remonstrated and threatened the man to tell her what they intended to do with her. When her importunities

became unbearable he shot a furious glance at her. The queen resigned herself to the inevitable, withdrew to a corner, and wept.

Three hours later, a new watchman took the place of the stony-hearted old blighter. He was a middle-aged fellow. Placing his face amidst the iron bars of the window he said to the queen in an impertinent and authoritative voice, "What are you doing there? Seems you are breaking the laws of the prison." She did not choose to reply. In the feeble light of the lamp she could well see his face. The impudent rogue! With a mischievous leer he winked at her. The queen was crimson with fury and commanded him to behave himself. Ignoring the reprimand, he said to her, "You are a clever woman, but your husband doesn't seem to be so. At any rate he is fortunate in having such a beautiful wife." The queen's anger broke all bounds of patience and she tried to slap him on the face through the iron bars. The only result of it was that her hand sustained a serious injury. The saucy rascal again said to her, "If your husband surrenders before dawn your life will be safe and you will be set free. Why do you frown on me? I've also got a wife and children. The small garrison will surrender in no time under pressure from the great army of the Sultan. What profit do you expect us to derive from the death of a great and noble man like your husband? I admit that Hyder Ali is at times very cruel. But let me add this too. He honours and admires brave men. As far as I can see there

is only one way out. You should change the heart of your husband by good "counsel." "But how do you expect me to communicate with my husband when you have incarcerated me here?" asked the queen.

4

"But how can I release you without incurring the wrath of the Sultan? Granting that I allow you to go, how will you be able to elude the huge army that is stationed outside the fort? If this mad and hazardous adventure of yours fails, I shall hang for it."

"Leave it all to me. I know I will succeed. Friend! do you think that I will let you down?"

He seemed to think for two or three minutes and then said, "Well, go to your husband. Present to him the true state of affairs. Tell him that it would be in his best interests to give up arms. Urge him not to persist in his folly. After telling him all this, please return before it is dawn. If you fail I will perish by the hand of the hangman. Innocent is your face and I hope and trust that your heart is true. If you fail, a dead man's curse will be upon you."

The Rani swiftly flew from the place and disappeared in the darkness. Meeting with no challenge, she crossed a field near by and reached a barren piece of land enshrouded by huge trees and shrubs. She then reached the crumbling side of a solitary rock and removed a few shrubs from the ground. It was a secret passage. Quickly she pursued her way and in a few minutes stood before her lord.

"He is a villain. Is it your request that his master should surrender to him? The very thought of it is so nauseating to me," the king told the queen. "But in this awful predicament what else are we to do? If you refuse, the result would be calamitous. Any way, I must be going, as otherwise the noble man who arranged for me this meeting would perish at dawn on the scaffold." So saying the queen tore herself away from the king. "Sita! please wait," the king cried in agony. But she did not stop, for it was already dawn.

The queen was soon back in her place of incarceration but her man was no longer there. Had he perished? The thought was distracting. She rushed about and at last inside a tent she saw the man who freed her, sipping a great "Hookah." Her attempt to enter the tent was foiled by the soldiers. She

said to them, "I want to see immediately that man."

"Do you mean to say you want to see the Sultan?"

"Who is the Sultan?"

"Do you say that you don't know Sultan Hyder Ali?" Presently the man himself came out and respectfully greeted her. "A thousand thanks to you for mediating between me and your husband. The king himself will come here now. In this beautiful land we propose to stay for three or four days more and you must be gracious enough to treat us as your guests."

How shall we describe the Rani's astonishment when she discovered that her jailer was the Sultan? Or her incredulous wonder at such humanity in one who had seemed to her a monster?

A. RAMASWAMY,  
*Cl. i. Gr. i. A.*

## COLLEGE CHRONICLE

### *September 1940.*

25. College re-opened after the Onam Vacation.
28. Matches were played between our teams and those of St. Thomas College, Trichur, in Basketball and Volleyball. We won the former and lost the latter.

### *October*

- 4—7. A Retreat for old and present students of the College was led by His Lordship the Rt. Rev. H. Pakenham-Walsh D. D.
4. The College Basketball Team played a match with the team from St. B. College, Changanacherry, and defeated them.
5. A Basketball match played between this College and the Kottayam College was won by us.
- A Hockey match played with the S. B. College Team ended in a draw.

6. The College Chapel Service was taken by the Rt. Rev. H. Pakenham Walsh.
10. The Football Team from B. H. High School, Mavelikara, played a match with our Junior Football Team and defeated us.
17. Our teams in Basketball, Volley and Hockey played matches with the teams of the Maharaja's College, Ernakulam on their grounds. We won the last two, but were defeated in Basketball.

#### *November*

- 16—18. A Retreat was conducted by the Rt. Rev. Mar Theodosius, O. I. C., for the members of the Malankara Syrian Church.
22. The Travancore University Inter-Collegiate Tournament Finals in Basketball was played at 4 p. m. We won the match by 16 to 6.

#### *December*

10. A special meeting was held under the auspices of the Mar Thoma Syrian Congregation to celebrate the Community Day, with Mr. A. V. Mammen, B. A., L. T., in the Chair.
20. The College closed for the Christmas Vacation.
- 21—Jan. 1. Christmas Vacation.

#### *January 1941.*

2. The College re-opened after the Christmas Vacation.
6. A Christmas Carol Service was held in the Chapel at 7. 15 p. m., being the Eve of the Eastern Christmas.  
The results of the B. A./B. Sc. Selection Examination were published.
7. Christmas (E.) Holiday. Special services were held by the Malankara Syrians and the Mar Thoma Syrians.
8. Results of the Intermediate Selection Examination were published.
14. The annual College Sports were held from 3—5. 30 p. m.
17. Day previous to the College Day.  
The College Day Social for past and present students and members of staff was held at 4 p. m. and the usual Football match between the present students and the old students, immediately after that.
18. *College Day.* A special service was held in the Chapel at 7. 30 a. m. The Rev. P. Lea, Principal, C. M. S. College, Kottayam, preached the sermon. The annual meeting of the Old Students' Association was held at 10 a. m. and the Public Meeting in connection with the College Day at 2. 30 p. m. with Sir S. Radhakrishnan in the Chair. The College Dramatic Society staged "പ്രേമവിപ്ലവം" from 7.15—10 p.m.

#### *February*

2. His Lordship the Rt. Rev. Dr. Abraham Mar Thoma visited the College and celebrated Qurbana in the Settlement Chapel.
12. The Rev. A. J. Boyd, Principal of the Madras Christian College, visited the College. He addressed the whole College at 3. 30 p. m.

17. The afternoon was declared a half-holiday in honour of the success of our athletic teams in the Inter-Collegiate Athletic Meet at Trivandrum. Mr. V. G. Philip of Class II came out as the University Champion for the year and the College secured the Championship Cup.

*March*

1. The Associated Societies held its Valedictory meeting for the year. Mr. E. Ikkanda Warriar, B. A. B. L., Municipal Chairman, Trichur, delivered the address, and H. H. Kerala Varma Thampuran, M. A., R. A., presided.
-

# നിരാശയുടെ നിഴലിൽ

(ററി. എം. ചെറിയാൻ, ബുധനൂർ)

ഗൃഹനായിക !! അതേ, അഹംഭാവസൂചകമായ ഒരു നോട്ടം, നല്ല വഴക്കമുള്ള നാപ്പ്, മുപ്പിഞ്ഞ പശുവും, ഇതെല്ലാമാണ് ഒരു ഗൃഹനായികയുടെ ലക്ഷണമെങ്കിൽ രവിയുടെ അമ്മയും ഒരു ഗൃഹണിയായിരുന്നു. പരിഷ്കാരികളായ ഇന്നത്തെ സ്ത്രീകളെപ്പോലെ, പട്ടുസാരിയും കണ്ണടയും മറുമണിയും, കൃത്രിമ പകിട്ടു കാണിച്ചു നടക്കുന്ന പതിവ് അവർക്കില്ലായിരുന്നു. ദേഹത്തിന്റെ പല്ലാത്ത തടി ചു പ്രകൃതിയും, ഭരണിപോലുള്ള പയറും എല്ലാംകൂടി ഒരുപ്രാവശ്യം കാണുന്നവർക്ക് ആശ്ചര്യപ്രണവയെ വിസ്മരിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ബ്രഹ്മസൃഷ്ടിയിൽ, സൈന്യന്യൂശാസ്ത്രവിധികളെ അതിലംഘിച്ച ചുരുക്കം ചില സ്ത്രീകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരാളായിരുന്നു രവിയുടെ അമ്മ. അസൂയാർഹമായ വാക്സാമന്ത്രിയും അവൾക്ക് ഇഷ്ടപരഭത്തമായി ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിശിഷ്ടാനുഗ്രഹമാണ്. ആശയത്തിൽ നിരാശയുടെ പിത്തുകൾ വാരി വിയറി മനോഹരമായ ജീവിതാരാമത്തെ ദുസ്ഥരമായ മരുഭൂമിയായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്ന ഒരുകൂട്ടം ആളുകൾ ഏതാണെന്നു ചോദിച്ചാൽ ഞാൻ പറയും തീച്ചയായും അതിങ്ങനെയുള്ള സ്ത്രീജനങ്ങളാണെന്ന്.

രവിയുടെ അച്ഛൻ തദ്ദേശവാസികളായ ഇടപ്രഭുക്കന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരാളായിരുന്നു. ലോകത്തെ ആകമാനം ബാധിച്ച സാമ്പത്തികമായ അധഃപതനംമൂലം കുറേ കടങ്ങൾ വന്നുകൂടിയെങ്കിലും രവിയെ അവർ കാളേജിലയച്ചു. ആശ-ആശ!! അതെങ്ങനെ നീണ്ടുപോകുന്നു. അതിന്റെ അവസാനം എങ്ങിനെ ആയിരിക്കുമെന്നു ചിന്തിക്കുവാൻപോലും ഭാവനാശക്തിയില്ലാത്ത മനുഷ്യനു സാധിക്കുകയില്ല. രവി ആശയുടെ ആണിക്കല്ലായിരുന്നു. കുറേപോലെയുള്ള പലിയ പ്രത്യാശകൾ മാതാപിതാക്കന്മാർ അവനിൽ നിക്ഷേപിച്ചു.

ഒരു ദിവസം രവിക്ക് അച്ഛന്റെ ഒരു കത്തുകിട്ടി.

പ്രിയപ്പെട്ട രവി,

നിനക്കു ഞങ്ങൾ ഒരു വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചു. ഒരു നല്ല തുക സ്ത്രീധനമായി കിട്ടും. നമുക്ക് ഇപ്പോഴുള്ള കടം വീട്ടുന്നതിനും, നിന്റെ അഭ്യസനം തുടർന്നുകൊണ്ടു പോകുന്നതിനും ആ സംഖ്യകൊണ്ടു സാധിക്കും. ഇക്കാര്യത്തിൽ നിനക്കു സമ്മതമാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

സ്വന്തം.

രവി കത്തു വായിച്ചശേഷം ഭീഷ്മമായി ഒന്നു നിശ്വസിച്ചു. പതച്ചുനില്ക്കുന്ന മദ്യത്തിൽ പതിച്ചു ഇറച്ചിയെപ്പോലെ പകച്ചു നിന്നു പോയി. ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഗൗരവബോധവും, ജീവിതഭാവിയെപറ്റിയുള്ള വിശ്വാസവീക്ഷണവും ആ യുവാവിന് ഉണ്ടായിരുന്നു.

കുറേ വയ്ക്കങ്ങൾക്കു മുമ്പു തന്റെ ഹൃദയം മറ്റൊരു കന്യകയ്ക്കു നല്കിയിരുന്നു. രവിയെ കൂടാതെയുള്ള ജീവിതം ചന്ദ്രികയ്ക്കും, ചന്ദ്രികയില്ലാത്ത ജീവിതം രവിക്ക് വേണ്ടോ എന്നു അവർ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു. രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ രവിക്കു പ്രയാസമായി തോന്നി. സ്ത്രീധനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള വിവാഹത്തിനു തന്റെ ജീവിതത്തെ അടിമപ്പെടുത്തുന്നതും, ചന്ദ്രികയുടെ സ്നേഹാദരങ്ങൾക്കു വിരാമമിടുന്നതും.

അയാൾ അച്ഛനു താഴെക്കാണുന്നപിധം മറുപടി അയച്ചു.

സ്നേഹം നിറഞ്ഞ പിതാവേ !

വിവാഹത്തെ സംബന്ധിച്ചെടുത്തോളം, എനിക്കു ചില ആദർശങ്ങളുണ്ട്. കുടുംബത്തിലെ കടം വീട്ടുന്നതിനുവേണ്ടി ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒന്നല്ല വിവാഹമെന്ന് അങ്ങു മനസ്സിലാക്കണമേ ! ആകയാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ എനിക്കു സ്വാതന്ത്ര്യം നല്കുവാനുവേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സ്വന്തം

രവി.

കേവലം കാര്യമാത്രപ്രസക്തമായ ഈ കത്ത് രവിയുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരെ പല്ലാതെ രോഷാകുലരാക്കിത്തീർത്തു. പാണ്ഡിന്റെ വാ

യിലിരിക്കുന്ന തവള ആഹാരം അന്വേഷിക്കാറുണ്ട്. സന്താപാഗ്നിയുടെ നടുവിൽ നിന്നു കൊണ്ടു സുഖമുള്ള തല പൊക്കിനോക്കുന്നത് സാധാരണമാണ്. വിവാഹത്തെ സംബന്ധിച്ചു തീരുമാനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അധികാരവും അവകാശവും അതിൽ ഏല്പിക്കുന്നപക്ഷം എന്നോ, പശുപതന്മാരുടെ ജീവിതഭാവിയെ സാരമായി ബാധിക്കുന്ന ഈ വിശുദ്ധ കർമ്മം അവരുടെ പരസ്സരാഭിപ്രായം കാരണമായി തീരേണ്ടതാണെന്നോ രവിയുടെ മാതാപിതാക്കന്മാർ മനസ്സിലാക്കിയില്ല. പണത്തെ മാത്രമുദ്ദേശിച്ച്, പാത്സല്യസന്താനങ്ങളെ—സ്വന്തം മാംസരക്തങ്ങളെ—എത്ര മാതാപിതാക്കന്മാർ അധഃപതനഗർഭത്തിലേക്ക് ആഴ്ത്തിനില്ക്കുന്നു?

മദ്ധ്യേന്ദ്രനലവധിക്കു രവി വീട്ടിൽ വന്നു. അവന്റെ ഹൃദയം ഏരിയുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ അച്ഛനും അമ്മയും അതറിഞ്ഞില്ല. അച്ഛനമ്മമാരോട് അവനുള്ള കടമ ഒരിടത്ത്; തന്റെ ജീവിതത്തിനു നന്മകൾ നേൺകൊണ്ടിരുന്ന സ്നേഹരൂപിണിയെപ്പറ്റിയുള്ള ചിന്ത മറന്നിടത്തു. രവിയുടെ അമ്മ പറഞ്ഞു:—

“ഞാനേനേ പറഞ്ഞതാ, ചെറുക്കനെ അധികം ‘ഇങ്കുളേഴ്’ പഠിപ്പിക്കണമെന്ന്. ഇപ്പം കണ്ടോ അവൻ നമ്മുടെ പക്കത്തിൽ നിന്നു തിരിച്ചുവന്നല്ലോ. ഉം, മകളെ വന്ന മാലച്ചമിയെ തുത്തുകയുണ്ട്.”

വിവാഹക്കാര്യത്തിൽ വിസമ്മതം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നപക്ഷം വിദ്യാഭ്യാസം തുടർന്നുകൊണ്ടു പോകുന്നതിനോ, വീട്ടിലെ സ്വത്തുക്കളുടെ അന്തരാവകാശിയാകുന്നതിനോ അനുവദിക്കുകയില്ലെന്ന് അച്ഛനും തീർത്തുപറഞ്ഞു.

രവി എന്തുചെയ്യും? “നാമദേവദിദണ്ഡന”ങ്ങളിൽ ആദ്യത്തേതു രണ്ടും പ്രയോഗിച്ചിട്ടും ഫലമില്ലെന്നു കണ്ടു. എന്നാൽ പശ്ചാത്താപം പ്രായശ്ചിത്തമാക്കാമെന്നു കരുതി അച്ഛനോടൊന്നിച്ച് പറഞ്ഞു:—

“വിവാഹത്തെ സംബന്ധിച്ചെടുത്തോളം എന്റെ മനോഭാവം ഞാൻ അങ്ങയെ അറിയിച്ചു. ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്റെ അനുഭാവത്തിന്റെ ആവശ്യകതയും എത്രമാത്രമെന്ന് അങ്ങയ്ക്കറിയാം. എന്റെ അഭിലാഷത്തിനു പിപരീതമായി ഒരു കാഴ്ച ആവശ്യപ്പെടുമ്പോഴും അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായത്തിനു സ്വയം വിധേയനാകേണ്ടതു വീരനായ ഒരു പുത്ര

ന്റെ കടമയാണെന്നു കരുതി സമാധാനപ്പെടുന്നു.”

## II

വിവാഹം നടന്നു. തന്റെ ഭാര്യയിൽ രവിക്കു യാതൊരുവിധമായ അഭിനിവേശവുമില്ല. ഒരു നല്ല പങ്ക്ക്കൾക്കു മുമ്പു താൻ ഒരു പെൺകുട്ടിയുമായി പ്രണയബന്ധത്തിലേപ്പെട്ടപ്പോൾ, അവളെ ഇപ്രകാരം വഞ്ചിക്കേണ്ടതായി വരുമെന്ന് അയാൾ ലേശവും പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല. മത്സ്യത്തെ ലഭിക്കണമെന്നു ഘ്രിച്ഛിക്കൊണ്ടു മത്സ്യവേധനത്തിലേക്കു തന്റെ രവിക്കു നികോലിയെയാണ് കിട്ടിയത്. ഏങ്ങനെയെങ്കിലും സമാധാനപ്പെടാമെന്നു വിചാരിക്കാം. പക്ഷേ വീട്ടിൽ ആദ്യനരമായ അസന്തുഷ്ടി വർദ്ധിച്ചു. അമ്മാവിയമ്മ മരുമകളോടു പറഞ്ഞു.

“പിന്നെ പെണ്ണുങ്ങളായാൽ ഒരുടക്കോം, ഒതുക്കോം, ഒക്കെ വേണം. ഞാനിവിടുത്തെ അങ്ങേരുടെ മകൾ കണ്ടത് എന്റെ രവി ഉണ്ടായൊക്കെ പിന്നെയോ.”

പശുപതന്മാർ പരസ്സരം സംസാരിക്കുന്നതോ സല്ലപിക്കുന്നതോ കാണുവാൻ ഇമ്മാതിരി സ്ത്രീകൾക്കു കണ്ണില്ല. മകനെക്കൊണ്ടു മരുമകളുടെ പിടലി കണ്ടിക്കുന്നതു കാണുന്നതിനാൽ ഇവർക്കു രസം.

രവിയുടെ സകല ആശങ്കയും നശിച്ചു. ജീവിതത്തിൽ അയാൾക്കു വല്ലാത്ത പിരകുതി തോന്നി. ലോകമെല്ലാംകൂടി അയാൾക്കെതിരായി ഒരു കൂട്ടുകെട്ടിലേപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണോ എന്നു സംശയിച്ചു. പെരുമൊരു ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ അയാൾ ദിവസങ്ങൾ മുമ്പോട്ടു തള്ളിവിട്ടു. രവിയുടെ സ്വഭാവപരിവർത്തനം ആളുകളെ വല്ലാതെ വിഷമിപ്പിച്ചു.

അച്ഛൻ ആലോചിച്ചു; അമ്മ ചിന്തിച്ചു; ബന്ധുമിത്രാദികൾ ധ്വാനിച്ചു; രവിയെ എങ്ങനെയൊണ് രമിപ്പിക്കേണ്ടതെന്ന്. എന്നാൽ കേവലം പരിമിതമായ ഒരു പരിധിയെ അതിലംഘിക്കുവാൻ അപ്രാപ്തങ്ങളായ അവരുടെ ചിന്തകൾ, രവിയുടെ അന്തരാത്മാവിനെ സ്പർശിക്കുന്നതിനോ, പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിൽ ഒരു നവചൈതന്യം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിനോ പര്യാപ്തങ്ങളല്ലായിരുന്നു.

## III

പങ്ക്ക്കൾക്കു രണ്ടു കുഴിഞ്ഞു. ഒരു ഭ്രാന്തനെ



**Messrs. Thomas Abraham, M. E. Cherian & George John**  
Members of the College Football team. who were selected  
to the Travancore University Football team.

യാത്ര ആരംഭിച്ചു. അടുത്തദിവസം സന്ധ്യയായതോടുകൂടി അയാൾ അവിടെയെത്തി തിരിച്ചുപോയാലെന്നാണെന്ന് പലപ്പോഴും വിചാരിച്ചു. എങ്കിലും മനസ്സ് അതിന്നു വെച്ചില്ല. ആശങ്കാപൂർവ്വം രവി ആ പീട്ടിനു മുകളിൽ പ്രവേശിച്ചു കതകിൽ കൊട്ടി. “ആരാണ്?” അകത്തുനിന്നൊരു ശബ്ദം.

മേഘങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു മനുഷ്യാനുസരണപരമായ ലോകത്തെ ഉറപ്പുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന ചന്ദ്രൻ ആ സമാധാനത്തിനു സാക്ഷ്യം വഹിച്ചു. ആകാശത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ അന്നത്തുളായ നക്ഷത്രങ്ങളിൽക്കൂടി ആ മംഗളകർമ്മത്തിനു മുകൾ ചാഞ്ഞി.

# അന്നം! ?—ഇന്നം!! ? ?

(കെ. ആർ. നായർ, വടയാർ)

അന്ന്! എന്ന്? കമലം കാളേജ്കാസ്സുക  
ളിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ. അവൾ,  
ആശാസ്യമങ്ങൾ ദൈനംദിനം ഉതിർന്ന ഒ  
രു കൊച്ചു കനകലതയായിരുന്നു! ആനന്ദ  
സാഗരത്തിൽ ചായ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു കൊ  
ച്ചു തിരമാലയായിരുന്നു!! കാളേജ്ജാതരീക്ഷ  
ത്തിലെ ഒരു വെണ്ണതിരുമായിരുന്നു!!!

എന്നാൽ—ആ കാലമെല്ലാം ഇങ്ങിനി വ  
രാതവണ്ണം ഭൂതകാലത്തിലെ കൊടുംകുരിശു  
കളിൽ ലയിച്ചു കഴിഞ്ഞു. എങ്കിലും, ആ സുവ  
ണ്ണാവസരത്തെ അവൾക്കു ഒരിക്കലും മറക്കു  
വാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല.

അന്ന്! ? അവൾ കാളേജിലേക്കു വരുമ്പോ  
ൾ എത്ര പേർ പട്ടിയിൽ കാത്തുനിന്നിരുന്നു!  
എത്രപേർ അവളുടെ വരവു കാത്തു ഗോദിക്കു  
ലും അതിനു ചുറ്റും പറ്റിക്കൂട്ടം പാർത്തു നി  
ന്നിരുന്നു!! പ്രഭാതകാലത്തിലെ കുളിർതെ  
ന്നലോടെ വിടർന്ന് പൂർണ്ണ മധുപോഷകി നി  
ല്ക്കുന്ന ചെമ്പരത്തിപ്പൂവിന്റെപ്പോലെ മൃദുല  
നെന്നതെന്ന പണ്ടുകൾപോലെ പലയിടത്തുനി  
ന്നും എത്ര കണ്ണുകൾക്കാണ് അവൾക്കു സ്വാഗ  
തമോതിയിരുന്നത്! അവളെ ഒരു കണ്ണു കാ  
ണുവാൻ മാത്രം എത്ര പേരാണ് കാളേജിന്റെ  
വരാന്തയിലും മറ്റും ഉലാത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന  
ത്!! അവൾക്കുവേണ്ടി എത്രും ചെലുവാൻ എ  
ത്രയെത്രപേർ തയ്യാറായിരുന്നു!

അവൾ കാളേജിൽ ചേർന്നതിൽ പിന്നെ,  
അവിടെ പല കാഴ്ചക്കും വളരെ പുതി  
യ ചലനം വന്നിട്ടുണ്ട്. ചിലകൾക്കും—അവൾ  
ഒരു ദിവസം കാളേജിൽ വന്നില്ലെങ്കിൽ—ഒരു  
ഇരുട്ടത്തു ദിവസംപോലെ തോന്നിയിരുന്നു.  
അവളുടെ അസാന്നിധ്യത്തിൽ സാഹിത്യസ  
മാജനങ്ങൾക്കുപോലും ആളു വളരെ കുറവായി  
രുന്നു. മത്സരപ്പന്തുകളിക്കും മറ്റും അവളി  
ല്ലെങ്കിൽ, കളിക്കാക്കുസാഹമമായില്ല. എന്നു  
തന്നെയുമല്ല, 'ഇരുപതിനാലു' സപ്താഹിക പോ  
കുവാൻ റയിൽവേ സ്റ്റേഷൻ ഒരു നല്ല സ്ഥാ  
നമാണെന്നു ചിലരെല്ലാം കണ്ടുപിടിച്ചു കഴി  
ഞ്ഞിരിക്കുന്നു!

അവൾക്കുപോലും പല കച്ചവടക്കാർക്കും വളരെ  
ആദായം വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പരഡിനും വാ  
സ്ലെയനും ദിവസംപ്രതി ആവശ്യം വരുത്തി

വന്നു. ചെരിപ്പിനും ഷൂസിനും വില വളരെ  
കൂടുതലായി. സിൽക്കു തുണികൾക്കും അതി  
ലും! സിഗററ്റു കടക്കാരുടെ ആദായം! അ  
വർ ഒരിക്കലും ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നതല്ല. അവളെ  
പ്പറ്റി ഒരു പദ്യമോ ചെറുകഥയോ എഴുതി  
കാളേജ് മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ  
എത്രപേരാണ്—വെറുതെ, കടലാസും, മഷി  
യും, സമയവും ചിലവഴിച്ചിരിക്കുന്നത്. എ  
ഴുതിക്കൊടുത്തിട്ടും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താത്തതിൽ  
എത്രപേരാണ് 'എഡിറ്ററോ'ടു പരിഭവം  
ഉണ്ടായിരുന്നത്! അവളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ,  
സാഹിത്യസമാജത്തിൽപോലും—കൂവു മേടിച്ചു  
ലും ശരി—രണ്ടു വാക്ക് പറയുന്നത് ഒരു അ  
ഭിമാനമായി ചിലരെല്ലാം കരുതിയിരുന്നു!

അവൾ ഒരു പലിയ പണക്കാരിയായിര  
ുന്നില്ല. എങ്കിലും അവളെ കണ്ടാൽ ഒരു ധ  
നാശ്വര്യമാണെന്നു തോന്നും. ദിവസവും അ  
വൾ പുതിയ പുതിയ ഡ്രസ്സുകൾ ധരിച്ചു ക്ലാ  
സ്സിൽ വരുകയുള്ളു. അതെ, അതിനേന്ത്? മ  
നുഷ്യൻ തീച്ചയായും ഉന്നതിക്കല്ലെ ആശിക്കു  
ന്നത്? പ്രയത്നിക്കുന്നത്?

അവൾ ആധുനിക പരിഷ്കാരത്തിന്റെ  
തനിമാതുകയാണ്. ഒരു സുന്ദരിയാണ്.  
പക്ഷെ കവികൾ കീർത്തിക്കുന്നപോലുള്ള സൗ  
ന്ദര്യം അവൾക്കില്ല. നല്ല വെളുപ്പു നിറം.  
കുപ്പിച്ചു മധ്യഭാഗം വരെ എത്തുന്ന തലമുടി.  
അതു പിന്നിയിടുകയാണു മിക്കവാറും പതിവ്.  
അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പട്ടുതുണികൊണ്ടു കെട്ടി ഒരു  
റോസാപ്പൂവും തിരുകിയിരിക്കും.

അവളുടെ കരുത്തിരണ്ടു കണ്ണുകൾ! അവ  
കവിസങ്കല്പത്തേയും അതിക്രമിക്കുന്നതാണ്.  
മിനിറ്റിൽ നൂറുപ്രാവശ്യം മാറി മറിഞ്ഞുകൊ  
ണ്ടിരിക്കും. അവളുടെ കടാക്ഷശരം ഏർക്കാ  
ത്തവർ ചുരുക്കമാണ്. അതെ, കടാക്ഷശ  
രം തന്നെ. അതിലൊന്നു ഹൃദയമർമ്മത്തിൽ  
തുളച്ചുകയറുമ്പോൾ,—? ഒരു എരിപൊരി  
ക്കൊള്ളൽ! ഒരു തീവ്രവേദന!! ഒരു വിദ്വ  
ത്പ്രവാഹം!!!

അവൾ അപൂർവ്വമായിട്ടെ ചിരിക്കാറുള്ളു.  
എങ്കിലും! ചെമ്മോരത്തുടിപ്പാൻ ആ അധര  
ബിംബത്തിൽനിന്നും പൊഴിഞ്ഞുവഴിയുന്ന പ  
ശ്ചിമിപ്പിനിലാ പിൻപറ പാലൊളി വീശിപ്പ

യാർ എത്രമാത്രം സങ്കടപ്പെട്ടിരിക്കണം.  
 കമല ബാലചന്ദ്രന്മാരുടെ പ്രേമനാടക  
 ത്തിന്റെ പ്രാരംഭപരിപാടികൾ പലതും ക  
 ിഞ്ഞു. അന്യോന്യം കാണുമ്പോൾ ചില  
 ലജ്ജാഭിനയങ്ങൾ. ബാലചന്ദ്രനെ കണ്ടാൽ  
 കമലം താനെ തല കുന്തിട്ടുപോകും. എങ്കി  
 ലും ഒരു മന്ദഹാസകിരണം അവളുടെ മുഖാര  
 വിന്ദുതീർന്നിന്നും പൊഴിയും. സാരമിട്ടു

“കമലം! ഞാൻ പോകട്ടെ.”

“ബാലചന്ദ്ര! അങ്ങ് എന്നെ മറക്കുമോ?”  
“എന്ത്? ഭവതിയെ ഞാൻ മറക്കുമോയെന്നോ?”

“അതെ, ഒരു പക്ഷെ—” ഒരു ദീപ്തിശാസം അവളിൽനിന്നും ബഹിർഗമിച്ചു.

“എന്നാൽ—എ—ന്നാ—ൽ, ഈ ഞാൻ ബാലചന്ദ്രനല്ല.”

“അങ്ങ് എന്നിങ്ങ് ഒരു ഏഴുത്തെങ്കിലും അയയ്ക്കുമോ?” സംതപ്തപുണ്ണയായ അവൾ അയാളുടെ നയനങ്ങളിൽ ഉററുനോക്കി.

“മൈ ഡാർലിംഗ്, ഇതെന്തു സംശയം?”  
വികാരസങ്കലിതമായ ഒരു നോട്ടം. ഒരു പുഞ്ചിരി. ഒരു ദീപ്തിശാസം. അയാൾ അവളിൽനിന്നും പിരിഞ്ഞുപോയി.....  
പാവം! കമലം. അവളുടെ പരമാനന്ദസമ്പൂർണ്ണമായിരുന്ന കാലഘട്ടം. വിദ്യാഭ്യാസജീവിതം അതോടുകൂടി കലാശിച്ചു. അന്നന്താകാശത്തിൽ പെൺമാളികകൾ പണിചെയ്ത് അവളും വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങി.....

“കമലം! മകളെ! ഇനി എന്താ വേണ്ടത്? ജോലി വല്ലതും കിട്ടാൻ വഴിയുണ്ടോ?”

“അമ്മാ! സകാരദ്യോഗമൊന്നും കിട്ടിയില്ലെന്നു വിചാരിച്ചു വേറെ ജോലിയൊന്നും കിട്ടുകയില്ലെന്നുണ്ടോ?”

“വേറെ, എവിടെയാണു മകളെ ജോലി കിട്ടുന്നത്?”

“ഞാൻ പല കമ്പനികൾക്കും ഏഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്നോ നാളെയോ ആർഡർ വരും.”

“അപ്പോൾ, കമലം! പെണ്ണങ്ങളെ കമ്പനികളിൽ ഏടുക്കുകയില്ലെന്നുണ്ടോ കേൾക്കുന്നത്.”

“ഇതാരു പറഞ്ഞാ! ഈ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ പെണ്ണങ്ങൾക്കു എവിടെയും സ്ഥാനമുണ്ട്. പട്ടാളത്തിൽപോലും പെണ്ണങ്ങൾ ചേരുന്നുണ്ടല്ലോ!”

“അതെ, അതെ, എവിടെയെങ്കിലും, എന്തെങ്കിലും ജോലി കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ—! നിന്റെ പാവപ്പെട്ട കുടുംബം—! എന്റെ മകളെ ഞാൻ കാത്ത്മാണു പറയുന്നത്.”

“ഞാൻ പറഞ്ഞില്ല, ഇന്നോ നാളെയോ ആർഡർ വരും. നിശ്ചയം.”.....

അതെ, ഉദ്യോഗകാൽത്തെപ്പറ്റി അവളുടെ അടുക്കൽ ആരെങ്കിലും ചോദിച്ചാൽ ഇതാണു സമാധാനം! “ഇന്നോ നാളെയോ” പലതു കഴിഞ്ഞു ജോലിക്കുള്ള ‘ആർഡറൊ!’

ഓ! അതു ഏഴുതി കഴിയേണ്ട!

ഉദ്യോഗം! അവളുടെ ആശയം അവിടെ ഒരു പുണ്ണിപിരാം ഇടേണ്ടി വന്നു. അവൾ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല ഉദ്യോഗലബ്ധിക്ക് രണ്ടു മഹാസമുദ്രം തരണം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെന്നു. കൈയ്ക്കുളി! ശിപാർ!!.....ഓരോ ആമീസുകളിലും അവൾ അപേക്ഷ അയച്ചു നോക്കി. “ഒഴിവില്ല” ഇതായിരുന്നു എവിടെനിന്നും മറുപടി. സകാരദ്യോഗത്തിനുള്ള ശ്രമം തല്ലാലം നിറുത്തിവെച്ചു.

പല കമ്പനികളിലും ശ്രമിച്ചു. അവിടെയും ഫലം? തഥൈവ. ശിപാർക്കത്തുകയ്ക്കുമായി അവൾ പല ആമീസുകളിലും ഹാജർ കൊടുത്തു. “ഒഴിവു വരുമ്പോൾ നോക്കിക്കൊള്ളാം.” അതെ, ഒഴിവു വരുമ്പോൾ നോക്കിക്കൊള്ളാം പോലും! ആരെ? നല്ല സമാധാനം!

നടന്നു നടന്നു കാല കഴഞ്ഞു. ഏഴുതി എഴുതി കൈ കഴച്ചു. ആശ്ചാശിച്ചു തല പുണ്ണായി. നിരാശ അവളെ പറ്റിയിച്ചു കാണിച്ചു. അവൾ വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങി.....

പെട്ടെന്നൊരു വൃതിയാനം. ഒരിക്കലും അതത്ര സന്തോഷപ്രദമല്ല. കമല ഒരു തനി നാഗരികയുപതിയായിത്തീർന്നു. ജീവിച്ചിരുന്നത്. അവൾക്കു ഏങ്ങിനെ ഈ കുഗ്രാമവാസം ഇഷ്ടപ്പെടും?

ജനനിബിഡമായ തെരുവീഥികളൊന്നും അവിടെയില്ല. ഇരച്ചു മുളിച്ചായുന്ന വാഹനസഞ്ചയങ്ങളുമില്ല. അവളുടെ സൗന്ദര്യമോ പ്രൗഢിയോ കണ്ടു രസിക്കത്തക്ക ചെറുപ്പക്കാരുമില്ല. പാവപ്പെട്ട കൃഷിക്കാരമായിത്തീർന്നു അവൾക്കു ഇടപെടേണ്ടതു്. അവളുടെ കൂട്ടുകാരികൾ പരിഷ്ക്കാരത്തിന്റെ ലേശം തൊട്ടു തെറിച്ച്തില്ലാത്ത ഗ്രാമീണ യുവതികളാണ്. വല്ലപ്പോഴും ആ ഗ്രാമപാതയിൽകൂടി കണ്ണുകൾക്കുമായി, ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്ന ചക്കടാവണ്ടികളാണ് അവൾ ഒഴിക്കുന്ന വാഹനങ്ങൾ! ഒരുത്തൻപോലും അതിൽ ഇരുന്നു അവളെ നോക്കി ചിരിക്കാനില്ല. നാലുമണിക്ക് ശേഷം സവാരിക്കിറങ്ങുവാൻ പാകില്ല. ബീച്ചില്ല. കൂട്ടില്ല. കൂട്ടുകാരുമില്ല!

കഷ്ടം! കൃത്രിമ മോടികൾ കണ്ടു കണ്ണു മങ്ങിയ അവൾക്കു പ്രകൃതിയുടെ കളങ്കമറ്റ രാമനീയകതപത്തെ കണ്ടാനന്ദിക്കുവാൻ ത്രാണിയില്ല. നാലു പാടും പച്ചപണ്ണി കലർന്നു വി

ഉണ്ടു് സന്യാസികൾ! പച്ചപ്പട്ടുപോലെ പ്രശോഭിക്കുന്ന പുൽതകടികൾ! അതിൽ സ്വേദശ്ലാസരണം മേഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കന്നുകാലികൾ! ചെറിയ ചെറിയ പള്ളിക്കുടികളോടുകൂടിയ കൊച്ചുകുന്നിൻചെരുപുകൾ! കലച്ചുമാറിത്തു്, ഇതുംകാറ്റാത്താടിലസിക്കുന്ന കതിരുകൾ തിങ്ങിനില്ക്കുന്ന നെല്ലിൻപാടങ്ങൾ! ആ ഗ്രാമത്തിലെ സായാഹ്നവേള എത്ര മനോഹരമായിരിക്കും! പരമാനന്ദമായിരിക്കും!! പക്ഷേ, അവർക്കു് ഇതെല്ലാം വിരസങ്ങളാണ്.

ഈ പരിവർത്തനം എങ്ങനെയും സഹിക്കാം. എന്നാൽ ഇതു് അവർക്കു് അശേഷം കരുതിയിരുന്നതല്ല. അവളുടെ മാതാവു പണി പിടിച്ചു കിടപ്പിലായി. തന്മൂലം അടുക്കളജോലി അവർക്കു് പങ്കിടേണ്ടതായി വന്നുതുടങ്ങി.

കാളേജിൽനിന്നു് അടുക്കളയിലേക്കു് ഒരു പ്രമോഷൻ! അതു് എത്ര സന്തോഷമായിരിക്കും! കാളേജിൽവെച്ചു്, അവർക്കു് 'ലാബ്രട്ടറി വർക്ക്' ചെയ്യാൻ എന്തുസാഹചര്യമെന്നു് അടുക്കളയും ഒരു 'ലാബ്രട്ടറി' തന്നെയല്ലേ അതെ. സ്വല്പം വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നു മാത്രം!

സുഗന്ധതൈലങ്ങൾ പുരട്ടി പരിശീലിച്ച അവർ! എങ്ങനെ അടുക്കളയിലെ പുകമണം സഹിക്കും? ആവശ്യാനുസരണം സൗകര്യമായി കത്തിക്കാവുന്ന 'ബ്ലാസ്സസ് ബേർണർ' ഉപയോഗിച്ചു ശീലിച്ച അവർ! പുകഞ്ഞു കത്തുന്ന അടുപ്പിൽ ഉരതി ഉരതി എത്ര കഷ്ടപ്പെടണം? അന്ന്! പലരുടേയും മനം കലക്കിയിരുന്ന അവളുടെ മോഹന കണ്ണുകൾ! ഇങ്ങനാ? അടുക്കളയിലെ പുകയേറേ സ്വയം കലങ്ങി. അന്ന്! അവർ 'ലാബ്രട്ടറി'യിൽനിന്നും ജോലി ചെയ്യുമ്പോൾ എത്ര സഹപാഠികളാണ് അവർക്കു് കടാക്ഷനികേപങ്ങൾ അർപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നതു്. ഇന്നോ? അവളുടെ മുഖത്തു് തുറിച്ചുനോക്കി, അടുപ്പിൻമുമ്പിൽ ചുരുങ്ങുകുടി കിടന്നിരുന്ന ഒരുണ്ടൻ പച്ച മാത്രം!.....

അവളുടെ ആശാചിത്രത്തിലെ ഒരു ഭാഗം ഇങ്ങനെ കരി വാരിത്തേച്ചു. ഏകിലും വേറൊരു ഭാഗം അവർ ഭംഗിയായി തെളിയിക്കാൻ തുടങ്ങി. പക്ഷേ, അവിടെയും—? അവളുടെ കൈകൾ വിറച്ചു. ഏദയം ത്രസിച്ച്. മനോഹരമായ ഒരു ഭാവി ജീവിതം—ദാമ്പത്യജീവിതം അവർ ആശയിൽക്കൂടി ദർശിച്ചു. ബാലചന്ദ്രൻ. അതെ, അയാൾ ഒരു

വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിത്തീരും. അവർ ഒരു 'കൊച്ചമ്മയും.' അഥവാ അദ്ദേഹത്തിനു ഉദ്യോഗമൊന്നും കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ തന്നെയോ? സുഖമായിട്ടു ജീവിക്കാൻ പണമുണ്ടു്. അവർ പലതും ആശിച്ചു. ആനന്ദിച്ചു. അഹ! ആശ എന്നൊന്നില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ മനുഷ്യർ പലപ്പോഴും ആത്മഹത്യയ്ക്കു കിടമടിക്കുകയില്ല!

മാസങ്ങൾ പലതു കഴിഞ്ഞു. എന്നിട്ടും ഒരേഴുത്തുപോലും അവർക്കു ബാലചന്ദ്രനിൽ നിന്നും കിട്ടിയില്ല. "ഒരു പക്ഷേ, അദ്ദേഹം എന്നെ മറന്നുപോയിരിക്കുമോ? ഇല്ല. തീച്ചയായും ഇല്ല. അഥവാ അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ തന്നെയോ? എനിക്കു അനുരൂപനായ ഒരു വരനെ,—ഒരു പണക്കാരനെയോ—ഒരു വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനെയോ—ലഭിക്കുകയില്ലെന്നുണ്ടോ?" അവർ പലതും ചിന്തിച്ചു. ആശിച്ചു. വിശ്വസിച്ചു.

അവർക്കു പല വിവാഹാലോചനകളും വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ അവർ ആശിച്ചിരുന്നപോലെ ആരും ആരു വലിയ പണക്കാരായിരുന്നില്ല. ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ആയിരുന്നില്ല.

ഹാ! അന്ന്! അവർ കാളേജിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ! എത്ര പണക്കാരെ മകളാണ് അവർക്കു പ്രേമലേഖനം അയക്കാറുണ്ടായിരുന്നതു്! എത്ര ചെറുപ്പക്കാരായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരാണ് അവളെ 'കണ്ണുപച്ചി'രുന്നതു്! അവരെല്ലാം ഇന്ന് എവിടെ? പ്രജ്ഞയില്ലാത്ത ലോകം. അവർ കരുതി.

ഇങ്ങനെ, ആശയും നിരാശയും ചിന്തയും കൊണ്ടു് വർഷം രണ്ടു കഴിഞ്ഞു. കമലയ്ക്കു വയസ്സ്? ഇരുപത്തിനാലു്! ഉദ്യോഗമൊന്നും ഇതേവരെയും കിട്ടിയിട്ടുമില്ല. അവസാനക്കെയായി, പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷണറെ കാണാൻ അവർ തീരുവനന്തപുരത്തേക്കു പുറപ്പെട്ടു. അമ്മിൻററ രണ്ടു്, പത്തിൻററ നാലു്, ഇങ്ങനെ ആറു കറൻസി നോട്ടുകൾ അവിടുത്തെ ഒരു ക്ലാക്കനു കാഴ്ചവെച്ചു.....രണ്ടു ദിവസം 'വെയിറ്റു' ചെയ്യുവാൻ ആ 'കറൻസി കാമുകൻ' അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.....

അനേക നാളായി അവർ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്ന ആ നഗരജീവിതം! ഒരു പുതിയ ജീവൻ അവർക്കു നല്കി. ജോലി തീച്ചയായും ഇത്തവണ കിട്ടുമെന്നു വിട്ടിലേക്കു എഴുതി അയച്ചു. വീട്ടുകാർക്കു ഇതിൽ കൂടുതൽ ഒരാനന്ദം ഉണ്ടാ

കാണില്ല. ഉദ്യോഗസ്ഥയായി മടങ്ങി വരുന്ന മകളെ സല്ലരിക്കുവാൻ അച്ഛനമ്മമാർ ഒരുക്കം ചെയ്തു.

തന്റെ പല കൂട്ടുകാരേയും അവർക്ക് അവിടെ കാണുവാൻ സാധിച്ചു. അവരെല്ലാം ഓരോ നിലയിൽ എത്തിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു. അക്കൂട്ടത്തിൽ—?അത് അവർക്കു ഒരു അത്യന്തതമായിരുന്നു! അന്ന് അവളുടെ കൂടെ ഒരു 'ജാനകീമ്മ' പഠിച്ചിരുന്നു. കമലത്തിന്റെ പക്ഷതി സന്ദർശ്വപോലും അവർക്കില്ലായിരുന്നു! നിറമാണെങ്കിൽ അപ്പം കറുപ്പ്! ഒരു മനുഷ്യൻപോലും അവർക്ക് അന്നു പ്രേമലേഖനം അയച്ചിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇന്നോ? അവർ ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റ് 'അങ്ങു'ന്നിന്റെ 'കൊച്ചമ്മ'യാണെന്ന്! അവളുടെ ഭാഗ്യം! എന്തു പറയേണ്ട? കമലം തന്റെ പഴയ കൂട്ടുകാരിയെ കണ്ടപ്പോൾ മുഖം മറച്ചു നടന്നുകൊണ്ടു.....

ദിനാന്തരവി അറബിക്കടലിൽ ആറാട്ടുവാൻ ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞു. കനകപ്പൊടി വിതറിയ കല്ലോലമാലകൾ ആലോലതയോടെ ചെയ്യുന്നതു കണ്ടാനന്ദിച്ച്, കമലം ശംഖുംമുഖത്തു കാറ്റുകൊള്ളുകയായിരുന്നു.....പെട്ടെന്നു അവളുടെ ശ്രദ്ധ കുറച്ചു അകലെ കിടന്നിരുന്ന ഒരു കാറിൽ പതിഞ്ഞു. അതിനകത്ത്—? സുപരിചിതമായ ഒരു മുഖം. അവളുടെ ആശാകാമികൻ ബാലചന്ദ്രൻ. അവൾ മന്ദമന്ദം അടുത്തുചെന്നു.....

“ബാലചന്ദ്രൻ!”

“ഹലോ, മൈ ഗാഡ്! നിങ്ങൾ തന്നെയോ കമലം?” അയാൾ കാറിൽനിന്നും ഇറങ്ങി അവളുടെ കരം ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു പറ്റി.

“അതെ, ആ നിഭാഗ്യവതി തന്നെ.”

“നിഭാഗ്യവതിയോ? നിങ്ങൾ എന്നെ കളിയാക്കുകയാണോ?”

“ഞാനോ? ഈ പാവപ്പെട്ട ഞാൻ അങ്ങയെ കളിയാക്കുന്നുവെന്നോ?”

“അതിരിക്കട്ടെ. ഭവതി ഇവിടെ വരുവാനുള്ള കാരണം?”

“അലഞ്ഞുതിരിയുന്നവക്ക് എവിടെയാണു ചെല്ലുവാൻ പാടില്ലാത്തത്?”

“അതാ, പിന്നെയും തുടങ്ങിയല്ലോ. ഇല്ല. ഞാനെന്നും ചോദിക്കുന്നില്ല.”

“എന്റെ ഭാഗ്യദോഷം തന്നെ. അല്ലെ

ങ്കിൽ ഞാൻ പറയുന്നതൊന്നും വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുമോ?”

“കമലം! ഭവതി പരീക്ഷയിൽ പാസ്സായി എന്നു ഞാൻ അറിഞ്ഞു.”

“ഓ—അതേയും സന്തോഷത്തോടെല്ലോ.”

“ആട്ടെ, ഭവതി ഇപ്പോൾ എന്തു ചെയ്യുന്നു?”

“കൊള്ളാം. കാണാൻ പാടില്ലെ. അലഞ്ഞുതിരിയുക തന്നെ.”

“അതെ, കാര്യം പറയുമ്പോഴും കളി. ഭവതിക്കു വല്ല ജോലിയും കിട്ടിയോ?”

“എന്തു ജോലി? ഇതുതന്നെ ജോലി.”

“ഞാൻ ഒന്നും ചോദിക്കുന്നില്ല. പോരെ.”

“അല്ല. ഞാൻ പറയാം. ജോലിയൊന്നും കിട്ടിയില്ല.

“ശ്രമിച്ചിട്ടില്ലേ?”

“ഓ—”

പാസുവത്തിൽ കമലയ്ക്കു സംഭാഷണം തിരഞ്ഞെടുത്തു. അതെ, എങ്ങനെ രസമാകും? രണ്ടുകൊല്ലത്തോളം അന്യോന്യഭർത്താകൂടാതെ,—യാതൊരു വിവരവുമറിയാതെ—കഴിച്ചുകൂട്ടിയ ഒരു കാമുകൻ, ഇങ്ങനെയാണോ സല്ലാപത്തിനാരംഭിക്കുന്നത്? അവർ പ്രണയകലഹത്തിനു കച്ചകെട്ടിത്തുടങ്ങി.

“ബാലചന്ദ്രാ! അങ്ങു നല്ല മിടുക്കൻ തന്നെ—”

“ഉം—എന്താ.”

“ഒരേഴുത്തുപോലും—”

“ഓ, മൈ ഡിയർ കമലം! ക്ഷമിക്കണം. ഞാൻ ഭവതിയുടെ 'അഡ്രസ്സ്' മറന്നുപോയി.”

ആപ്ത! കമലയ്ക്കു തെല്ലാശ്വാസമായി.

“അതെ അതെ, എന്നെപ്പറ്റി സ്വപ്നമെങ്കിലും വിചാരമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ മറക്കുമായിരുന്നോ?”

“കമലം! പാസുവത്തിൽ ഞാൻ എല്ലാം കൊണ്ടും കുറുകാരുൻ തന്നെ.”

“ഓഹോ! ഭംഗിവാക്കു പറയുവാൻ ആണു ഞങ്ങൾക്കു നല്ല സാമർത്ഥ്യമുണ്ടല്ലോ—”

“ഇല്ല. പെണ്ണുങ്ങളോളം ഇല്ല.....”

അവർ പിന്നെയും പലതും സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ചെമ്മായം പുശിയിരുന്ന മേഘശകലങ്ങൾ മഞ്ഞുവീഴ്ത്തുതുടങ്ങി. അല്പസമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവ ചാരനിറമാണ്ടു. അതാ, പിന്നെയും! അനശ്വരമായ ലോകം

ജീവിതംപോലെ, കാളിമാദ കലരുകയും ചെയ്യും.....

“കമലം! ഭവതി, ഇവിടെ പണിരിക്കുന്ന തെന്തിനാണെന്നു ഇനിയും പറഞ്ഞില്ലല്ലോ.” ബാലചന്ദ്രൻ തുടർന്നു.

“അങ്ങയെ, കാണുവാനല്ലാതെ പിന്നെ നിന്നാണു്.” അവൾ അധരപ്പടങ്ങളെ സ്വപ്നമെന്നു കടിച്ചമർത്തിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

“അതാ, തുടങ്ങിയല്ലോ പിന്നെയും. കാര്യം പറയൂ കമലം.”

“അല്ലെങ്കിൽ?—”

“വേണ്ട. എന്നിക്കു കേൾക്കണ്ട.”

“എന്നാൽ—ഞാൻ പറഞ്ഞാലോ.”

“ഉം—”

“ഒരു ജോലിക്കു വേണ്ടിയാണ്, ഞാനിവിടെ പണിരിക്കുന്നതു്.”

“ഇതു നേരത്തെ പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ—”

“എപ്പോൾ? കണ്ടയുടനെയോ?”

“അവോ! പെണ്ണങ്ങളുടെ നാക്കു്!”

“ആണങ്ങളുടെ വാക്കും.”

“കമലം! ഭവതി ഇനി എന്നു തിരിച്ചു പോകുന്നു?”

“രണ്ടു ദിവസം കഴിഞ്ഞിട്ടു്.”

“കമലം! എന്നിക്കു ഭവതിയോടു ചില കാര്യങ്ങൾ സൗകര്യമായി പറയാനുണ്ടു്. ദയവു ചെയ്യു നാളെ എന്റെ പിട്ടിലേക്കു വരുമോ? ലാസ്സു എവിടെയാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ ഞാൻ കാര്യക്കാരും.”

“മെമ്മോറിക്കു് ഹോട്ടൽ. റൂം നമ്പർ ഒൻ.”

“യെസ്. എന്നാൽ ഞാൻ ഇപ്പോൾ പോകട്ടെ. കുറച്ചു തിടുക്കമുണ്ടു്. ‘തങ്ക’ത്തിനു തീരെ സുഖമില്ല.” അയാൾ വേഗം കറോടിച്ച് പോയി.....

ബാലചന്ദ്രൻ ബനാറീസിൽനിന്നും ‘എൻ ജിനിയറിംഗു്’ പരീക്ഷയും കഴിഞ്ഞു പണിട്ടു മാസം രണ്ടു കഴിഞ്ഞതേയുള്ളു. ദൈവാധീനം കൊണ്ടു് പണയുടൻ ജോലിയും കിട്ടി. അയാൾ ഇപ്പോൾ ഒരു ‘സബ് ഡിവിഷൻ ആ ഫീസറാ’ണു്.

ഈ സംഗതിയെല്ലാം കമലം അറിഞ്ഞപ്പോൾ അവളുടെ സന്തോഷം സീമാതീതമായിരുന്നു! മണ്ണടിഞ്ഞുപോയ അവളുടെ ആശങ്ക! വീണ്ടും പൊട്ടിക്കിളിത്തൂ. ഒരു പക്ഷെ, അവളുടെ സന്തോഷാധികൃതം അവിടെ

വെച്ചല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ—? തീച്ചയായും ബാലചന്ദ്രനിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചേനെ!

എന്തിലും—എങ്കിലും? ഒരു ചെറിയ ഭയം. അല്ല, ആശങ്ക. ആ—തങ്കം. ആരായിരിക്കാം? അദ്ദേഹത്തിന്റെ—അല്ല. തീച്ചയായും അല്ല. ആണെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ടു് അവളുടെ അടുക്കൽ പറഞ്ഞില്ല? എന്തിനു് അവളെ അങ്ങോട്ടു ക്ഷണിച്ചു? അതെ, അവൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരിയാണ്. ചില ചിന്താപതംഗങ്ങൾ അവളിൽനിന്നും പറന്നു പോയി.....

അടുത്ത ദിവസം. കമലത്തിന്റെ ഭാവി ജീവിതത്തെ സ്പർശിക്കുവാൻ പോകുന്ന ആ ദിവസം. മണി രണ്ടടിച്ചു. ബാലചന്ദ്രന്റെ പിട്ടിലേക്കു പോകുന്നതിനായി കമലം ‘ഡ്രസ്സു്’ ചെയ്തു തുടങ്ങിയിട്ടു മണിക്കൂർ ഒന്നു കഴിഞ്ഞു. ഹോട്ടലിന്റെ മുൻവശം കാരു വന്നു കിടപ്പായിട്ടു മണിക്കൂർ അരയായി. എന്നിട്ടും കമല ഡ്രസ്സു ചെയ്യുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കണ്ണാടി യെടുത്തു് തന്റെ അലങ്കാരങ്ങളെല്ലാം തെളിഞ്ഞും പിരിഞ്ഞും നോക്കിത്തുടങ്ങി. ഒരു വിധം തൃപ്തിപ്പെട്ടു കാറിൽ കയറി.....

മനോഹരമായ ഒരു മാളിക. അതിനു ചുറ്റും നയനാനുകരമായ ഒരു പുനോട്ടം. കെട്ടിടത്തിന്റെ ഏതു ഭാഗത്തും പൈദ്യുത വിളക്കുകൾ. പാലിയക്കാരും മറ്റും ധാരാളം..... ഹാ! കമലത്തിന്റെ സന്തോഷം. അവളുടെ ആശ. അതിരില്ലായിരുന്നു!..... അവൾ കാറിൽ നിന്നും ഇറങ്ങിയ ഉടനെ, പതിനയ്യോ പതിനാറോ പയസ്സു് പ്രായം വരുന്ന ഒരു പെൺകുട്ടി അവളെ ക്ഷണിച്ചു കൊണ്ടു് അകത്തേക്കു പോയി.

“അക്കോ, ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ എത്ര നേരമായി കാത്തിരിക്കുന്നു.” ബാലുപ്രായം കഴിയാത്ത ഒരു കൊച്ചുപെൺകുട്ടിയെപ്പോലെ അവൾ, കമലത്തിന്റെ കൈയേൽ തുങ്ങിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

“ഓ, ഞാൻ കുറച്ചു താമസിച്ച്. അദ്ദേഹം അകത്തുണ്ടോ തങ്കം.”

“പിന്നെ. അക്കനെങ്ങനെ എന്റെ പേരു മനസ്സിലാക്കി?”

“കൊള്ളാം. എന്നിക്കു നിങ്ങളെയെല്ലാം നേരത്തെ അറിയാം. അദ്ദേഹം സകലജം എന്റെയടുക്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ—” അവൾ ഏതോ ആലോചിച്ചു

പെട്ടെന്നു നിറുത്തിക്കളഞ്ഞു.

“അക്കൻ, എന്നാ പറയാൻ ഭാവിച്ചത്.”

“എയ്, ഒന്നമില്ല: നീയിപ്പോൾ പഠിക്കു നീല്ലേ?”

“ഉവ്വ്. സ്കൂൾഫയറിൽ ക്ലാസ്സിൽ.”

തങ്കം! അവൾ താഴെത്തലേക്കു പിച്ച് പിച്ച് നടന്നുതുടങ്ങിയിട്ടേയുള്ളൂ. എങ്കിലും എന്താകാംകുമായ സന്ദർഭംയാടി.....കമലം അവളെ സഹോദരി നിവ്വീശേഷം സ്നേഹിച്ചുതുടങ്ങി.....

പട്ടണത്തോളം അപ്പർ മൂന്നുപേരും ഓരോ നേരവോടും പറഞ്ഞു രസിച്ചിരുന്നു. ഈ അവസരത്തിലേല്ലാം കമലം ബാലചന്ദ്രനോടു തൊട്ടടുത്തു തന്നെയാണ് ഇരിക്കുന്നത്. കുറച്ചുകഴിഞ്ഞു, കാപ്പി കൊണ്ടുപരമ്പാൻ പറയുവാനായി, തങ്കം താഴെത്തലേക്കിറങ്ങിപ്പോയി. തങ്കം പോയിക്കഴിഞ്ഞുയടൻ ബാലചന്ദ്രൻ പറഞ്ഞു.

“കമലം! വാസ്തവത്തിൽ ഞാൻ കുറുകാണാൻ.”

“ഇപ്പോഴെങ്കിലും അങ്ങനെ തോന്നിയല്ലോ.”

“അതെ, ഞാൻ ഒരു മഹാപരാധമാണു ചെയ്യുന്നത്. അതിൽ ഭവതി ക്ഷമിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.”

“സാരമില്ല. അങ്ങ് എന്തു കുറ്റം ചെയ്യാലും ക്ഷമിക്കേണ്ടവൾ ഞാൻ തന്നെയല്ലേ?”

“അതെ.”

അവൾ ഒരു മന്ദഹാസത്തോടുകൂടി അയാളോടു സ്വപ്നംകൂടി അടുത്തിരുന്നു.

“ബാലചന്ദ്ര!”

“കമലം!”

“അങ്ങനത്താണു വിവർണ്ണവരണനായിക്കുണന്നത്.”

“കമലം! ഞാൻ നിന്നോടു് ഒരു കാര്യം പറയട്ടെ.”

“പേണ്ട. ഞാൻ കേട്ടുകഴിഞ്ഞു.” അവൾ മന്ദം അയാളുടെ കൈകൾ ഗ്രഹിച്ചു കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

പക്ഷെ, അയാൾ അതു മെല്ലെ തട്ടിക്കളഞ്ഞു.

“കമലം!”

“ഉം—” അവൾ വീണ്ടും അയാളുടെ കൈകൾ ഗ്രഹിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

“കമലം ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കുക.”

“എന്താണു്? പറയരുതോ.”

“ഞാൻ അപരാധിയാണ്.”

“സാരമില്ല.”

“ഞാൻ, ഭവതിയെ വഞ്ചിച്ചു.”

“ഇല്ല, ഒരിക്കലുമില്ല.”

“കമലം! ഭവതി ഇപ്പോഴും ആ കാലേജ് ജീവിതം ഓർക്കുന്നു?”

“സംശയമോ. ആയുസ്സു മുഴുവൻ.”

“എന്നാൽ, എനിക്കു മാപ്പു തരിക.”

“എത്രയോ നേരത്തെ തന്നെ കഴിഞ്ഞു. പോരെങ്കിൽ—” അവൾ അയാളുടെ മുഖത്തു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി നോക്കി.

“കമലം! മുഴുവൻ കേൾക്കുക.”

“ഇതെന്തൊരു വിഷമം. വേണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാൽ—”

“അല്ല. ഭവതി ഇതു കേൾക്കണം.”

“പേരെ, പല്ലതുമാണോ?”

“അതെ.”

“എന്നാൽ, പറയൂ.”

“ഞാൻ, ഭവതിയെ വഞ്ചിച്ചു.”

“മതി മതി, എന്നെ അധികം കളിയാക്കണ്ട.”

“അല്ല, കളിയാക്കുകയല്ല.”

“ദൈവത്തെ ഓർത്ത്, മിണ്ടാതിരിക്കുമോ. ഞാൻ തങ്കത്തിന്റെയടുക്കൽ പോയിട്ടു വരാം.” അവൾ അവിടെനിന്നും എഴുന്നേറ്റു.

“വരട്ടെ. ഇതുകൂടി കേട്ടിട്ട്.”

“എന്നാൽ, പറയൂ.”

“ഞാൻ വിവാഹിതനാണ്.”

“അതെ, എനിക്കു നേരത്തെ അറിയാം. അന്ന്, എനിക്കു തന്നെ എഴുത്തു ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചു വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ മഹനീയ പദം എനിക്കു തന്നതിന് ഞാൻ അങ്ങയെ—” അവൾ അത്ഭുതമായി അയാളുടെ മുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി.

“കമലം, ആ എഴുത്തിന്റെ കാര്യം കളയണം.”

“പിന്നെ.”

“തങ്കം. അവൾ എന്റെ ധർമ്മപത്നിയായിട്ടുണ്ട്.....”

അതാ, കമലം. അശനിപാതംകൊണ്ടെന്ന പോലെ ജീവശൃംഗമായി. അവൾ കസേരയിൽത്തന്നെ വീണ്ടും ഇരുന്നു. ലോകം മുഴുവൻ അവളുടെ കണ്മുമ്പിൽ കുറങ്ങുന്നപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. നാലു വരണ്ട. ന

ടുച്ചയ്ക്കുന്നപോലെ, പാവം വിയന്തുപോയി.....നിശ്ശബ്ദം. രണ്ടുപേരും യാതൊന്നും സംസാരിക്കാതെ, മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കിയിരുന്നിരുന്നു. തപ്തമായ ചില ദീപ്തിനിശ്വാസങ്ങൾ! അതേ, പലനാളായി അവർ കെട്ടിപ്പൊക്കിയ ആശാസനത്തെ, ഇടിച്ചുപൊളിച്ചു ഞെരിച്ചു തകർത്തു വിഴ്ത്തിയ ആ ദീപ്തിനിശ്വാസങ്ങൾ! ഓരോന്നായി അവളിൽനിന്നും ബഹിർഗമിച്ചു. കണ്ണനിർകണങ്ങൾകൊണ്ടു നയനങ്ങൾ കലങ്ങിമറിഞ്ഞു. ചുവരിൽ തൂക്കിയിരുന്ന ഘടികാരം, ഭയങ്കരമായ വിധത്തിൽ “ഡിങ്ക് ഡിങ്ക്” എന്നു നാലടിച്ച്.....കമല അവിടെനിന്നും എഴുന്നേറ്റു. “ബാലചന്ദ്രൻ, കൊള്ളാം.” ഒരുവിധത്തിൽ അവൾ അത്രമാത്രം പറഞ്ഞതിൽ വേഗം വെളിയിൽ ഇറങ്ങിപ്പോയി. അയാളാകട്ടെ കീഴ്പോട്ടു നോക്കിയിരുന്നതേയുള്ളൂ.

കാപ്പിയുംകൊണ്ടു വന്ന തങ്കം കായ്മരിയാതെ അമ്പരന്നുപോയി. അവൾ പല പ്രാവശ്യം കമലത്തിനെ തിരിയെ വിളിച്ചുനോക്കി. പക്ഷെ അവൾ തിരിഞ്ഞുനോക്കുകപോലും ചെയ്യില്ല. കായ്മരന്മാരെന്നെ ബാലചന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ ചോദിച്ചിട്ട് അയാളും തക്കം ലഭിക്കാൻ പറയുകയുണ്ടായില്ല. ഒരുപക്ഷെ, വേറൊരുവസ്തുതയിൽ അയാൾ, അവളെ എല്ലാം ധരിപ്പിക്കുമായിരിക്കാം.....

ഗേഹം കടന്നയുടൻ കമലം കണ്ടത്— ഹാ! ആരെ? വിജയൻ. അയാൾ സൈക്കിളിൽ എതിരെ വരുന്നത്. അവളെ കണ്ടയുടനെ അയാൾ സൈക്കിൾ നിറുത്തി താഴെയിറങ്ങി. വിജയൻ ഇപ്പോൾ “ട്രാൻസ്ഫോർമിംഗ്” ഒരു ഇൻസ്പെക്ടറാണ്.

“കമലം, ഓ, നിങ്ങൾ ബാലചന്ദ്രന്റെ വിട്ടിൻ പോയിരുന്നതായിരിക്കാം അല്ലേ?” അയാൾ പരിഹാസസ്വരത്തിൽ ചോദിച്ചു. അവൾ ഒന്നും മിണ്ടാതെ കീഴ്പ്പോട്ടു നോക്കിനിന്നു.

“അതേ, കമലം, നിങ്ങൾ അന്ന് എന്നെ വഞ്ചിച്ചു. അതിനു പകരം നിങ്ങൾക്കും കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.” അയാൾ പിന്നീടൊന്നും പറയാതെ അവിടെനിന്നും പോയി. പാവം! കമലം! മൂന്നുവഴനായി അവളും ‘ലാഡ്ജി’ലേക്കു മടങ്ങി.....

അവൾ ‘ലാഡ്ജി’ൽ ചെന്നയുടൻ വിജയൻ ഒരു എഴുത്തഴിയിൽ ഒരു പ്രേമലേഖനം

നും, ചുരുക്കം ഇത്രമാത്രം. അവളുടെ കുറുത്തെ ക്ഷമിക്കണം. താൻ ഇപ്പോഴും അയാളെ ആത്മാർത്ഥമായി സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട് എന്നും മറ്റും.....

വൈകുന്നേരം അവൾക്കു വിജയനിൽനിന്നും മറുപടി കിട്ടി.  
Dear Kamalam,

ഞാൻ ആത്മാർത്ഥമായി സഹതപിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ പ്രേമം സെക്കൻഡ് ഹാൻഡ് വിലയ്ക്കു ലഭത്തിൽ കിട്ടുമെന്ന് എനിക്ക് അറിയാം. പക്ഷെ ഞാനതാഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. എന്ന് വിജയൻ.

കമലം ആ എഴുത്തു കൗതുകനെ കിറി ദൂരെ എറിഞ്ഞു.....തിരുവനന്തപുരത്തെ താമസം നരകവാസംപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. പിറ്റേദിവസം അവൾ ആ ‘കറൻസിക്വെറ്റ്’ പോയി കണ്ടു.

“പിട്ടിലേക്കു പോയ്ക്കൊള്ളുക. ആർഡർ അയച്ചുകൊള്ളാം.” അവൾ സമാധാനപ്പെട്ടു പിട്ടിലേക്കു മടങ്ങി.....

ഒരാളാ! ഒരു മാസം!! ഒരു കൊല്ലം!!! ആർഡർ ഇതേവരെയും വന്നിട്ടില്ല. കമലം! അവൾ ഇപ്പോഴും അവിവാഹിതയാണ്. അതേ, അവൾ മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഒരു അവിവാഹിത ബി. എ-ക്കാരിയുടെ പരമസങ്കടങ്ങൾ!....

അന്നും!—ഇന്നും!!?? എന്തെന്തരും! അന്ന്! അവൾക്ക് എന്തെല്ലാം ആശങ്കകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു! ഇന്നും? നിരാശയുടെ നഗ്നരൂപങ്ങൾ കണ്ടു പേടിച്ചു പിറങ്ങലിച്ച ഒരു സാധുശ്രീ .....

കമലം! നി എന്തിനു വ്യസനിക്കുന്നു? ഇതാണ് ഇന്നത്തെ ലോകം! ഭവതിയെപ്പോലെ ആശാലതകൾ നട്ടുവളർത്തുന്ന എത്ര സഹോദരികളുണ്ട്! എത്ര സഹോദരന്മാരും!! ആ ആശാലതയാൽ തന്നെ ചുറ്റപ്പെട്ടു, ശ്വാസം മുട്ടിപ്പിടഞ്ഞു കാലഗതിയിൽ അകപ്പെടുന്നവരോ? എത്രയെത്ര! ദൈവമേ! എന്റെ ആശ, പ്രാർത്ഥന, ഇത്രമാത്രം. അവരുടെയെല്ലാം ആശ സാധിക്കണമെന്ന്!

അവിവാഹിതനായ വിജയൻ ഒരുപക്ഷെ കമലയെത്തന്നെ വിവാഹം ചെയ്തേക്കാം..... കമലം ഇപ്പോഴും പബ്ലിക്സ്പെക്ടർ കമ്മീഷണർ ആഫീസിൽനിന്നും ആർഡർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടാവാം!

# രഹസ്യം

(ഒരു പുരുഷവിദ്യാത്മി)

ഞാൻ അന്നു ലീലയോടു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു അവളുടെ രഹസ്യങ്ങൾ ആരോടും പറയുകയില്ലെന്ന്. അതെല്ലാം വളരെ നാളുകൾക്കു മുമ്പായിരുന്നു. ഇന്നു അവൾ ആ കഥയൊക്കെ രഹസ്യഗുണത്തിൽ കണക്കു കൂട്ടുന്നില്ല. അതിനാൽ അന്നു ഞാൻ പരസ്യമാക്കുകയില്ലെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരുന്ന പൂത്താനും നിങ്ങളോടു ഇപ്പോൾ പറയുന്നതിൽ അവൾ വിസമ്മതിക്കുകയില്ലെന്ന് എനിക്കു പൂർണ്ണ വിശ്വാസമുണ്ട്.

വിധിവിഹിതമാണ് ഞങ്ങളെ സഹവാസിനികളാക്കിയത്. മെഡിക്കൽകോളേജ് വിമൻസ് ഹോസ്റ്റലിലെ ഒരു മുറിയിൽ അന്നു ഞങ്ങളിരുവരും താമസിക്കുകയായിരുന്നു. അവിടേയ്ക്കു ഞങ്ങൾ സുഹൃദ് ബന്ധത്തിലേപ്പെട്ടു. ഇതരസമൂഹങ്ങളെ അറിയിക്കുവാൻ മടിക്കുന്ന പല ഹൃദയരഹസ്യങ്ങളും ഞങ്ങൾ അന്വേഷിച്ചു തുറന്നുപറഞ്ഞിരുന്നു.

മലയാളി വിദ്യാത്മിനികൾ സാധാരണയായി 'നാണക്കുണ്ടാക്കി'കളാണെന്നു മദ്രാസുകാർ ചെയ്യുവന്ന റിമാക്കു ലീലയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവാസ്തവമായിരുന്നു. അവൾ മാതൃഭൂമിയിലെ പുരാണ വനിതകളെപ്പോലെ ധീരതയും പ്രസരിപ്പുമുള്ളവളായിരുന്നു. അതിനാലായിരിക്കാം അവൾക്കു ദിനപ്രതി പീഠാരാധകന്മാർ വർദ്ധിച്ചുവന്നത്. ഞങ്ങളുടെ ക്രിക്കറ്റ് ക്ലബ്ബിന്റെ ആണ്ടുതോറും ഇൻറർകോളേജിയേറ്റു മത്സരത്തിൽ സ്വായത്തമാക്കി വന്ന 'കപ്പ്' വാങ്ങി പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽനിന്നിറങ്ങിയത് ലീലയിൽ നിന്നൊരു പുഞ്ചിരി പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു. മറ്റു പല വിരതന്മാരും അവളുടെ മൈത്രി സമ്പാദിക്കുന്നതിൽ പരസ്പരം മത്സരിച്ചിരുന്നു. ലീലയ്ക്കു ട്യൂഷൻ കൊടുക്കുന്നതിലും അവളുടെ പരീക്ഷാക്കുലാസിൻ കൂടുതൽ മാർക്കിടുന്നതിലും പ്രഫസ്സർ സി. എ. എൻ. മേനോൻ ശ്രദ്ധാലുവാണെന്ന് എല്ലാവരും അറിയാം.

തന്റെ മൈത്രിയേയും സെക്രഫാർട്ടുതെയും പ്രാർത്ഥിച്ചുത്തീരുന്ന സഹപാഠികളെ ആരെയും ലീല ഭഗ്യാശയരാക്കുക പതിവില്ലായിരുന്നു. കുടുംബം പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു വാചോദ്യം ചെയ്തിട്ട് അവൾ അവരെല്ലാവരും സല്ലരിച്ചുവന്നു. എങ്കിലും മിസ്റ്റർ ശങ്ക

രനോടു കാണിച്ചുവന്ന മൈത്രിയിൽ ഒരു അസാധാരണതയും ഉണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ ഇരുവരുടെയും പരസ്പര സംഭാഷണത്തിലും പെരുമാറ്റത്തിലും എന്തോ ഒരു "ഇതു" ? ഉണ്ടെന്ന് എനിക്കു തോന്നിയതിൽ എന്താണത്ത്. ഒരിക്കൽ പ്രാക്ടറിൽ ക്ലാസ്സിൽ വെച്ചു ലീല ശങ്കരന്റെ റബ്ബർ വായിപ്പ വാങ്ങിച്ചിട്ട് 'താങ്ക്സ്' എന്നു പറയുന്നതുകേട്ടു ഞാൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ഹാ! അപ്പോൾ ലീലയുടെ മുഖം ഒന്നു കാണേണ്ടതുതന്നെ ആയിരുന്നു. ലജ്ജയുടെ ഒരു നന്തനരംഗമായിരുന്നു അപ്പോൾ ആ മുഖാവപിനം. ഇംഗ്ലീഷുഭാഷ പഠിച്ചിട്ടുള്ളവർ സാധാരണ പിപക്ഷിക്കാറുള്ള അത്പ്രാപ്തിയല്ല അവളുടെ ആ 'താങ്ക്സ്'ൽ ഗർഭിതമായിരുന്നത്. എന്തിനേറെ; ലീലയുടെയും ശങ്കരന്റെയും ഹൃദയരത്നങ്ങൾ അനുരാഗപല്ലിയിൽ കോർക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. രഹസ്യം സൂക്ഷിക്കുന്നതിൽ ദത്താവധാനരായ അവർ കത്തുകൾമൂലമാണ് ഇപ്പോൾ സംഭാഷണം നടത്തുന്നത്. ആദ്യമായി സംബോധനയ്ക്ക് ഉപയോഗിച്ചുവന്ന 'സുഹൃത്തു' പോയി ഇപ്പോൾ 'പ്രിയതമനം പ്രിയതമ'യും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ഞങ്ങളുടെ കോളേജിലും പരിസരങ്ങളിലും ഒരുതരം റോയിട്ടർ സപ്ലീസുകാരുണ്ടായിരുന്നു. ലീലയുടേയും ശങ്കരന്റെയും ഹൃദയസന്ദേശങ്ങൾപോലും സൂക്ഷ്മമായി അറിയുന്ന വാർത്താവിതരണക്കാരായ ഒരു കൂട്ടം നാരദന്മാർ. അവരുടെ സഹായത്താലായിരിക്കണം ലയോളാ കോളേജിൽ വായിച്ചിരുന്ന ഗോപി-ലീലയുടെ ചാച്ചക്കാരൻ-ലീലാശങ്കരപേഴ്സന്റെ എല്ലാ ഉജ്ജ്വലങ്ങളും കണ്ടുപിടിച്ചിരുന്നത്. ഹാ! അനുരാഗപഥത്തിൽ ഈ ചാച്ചക്കാരനെ പറയുന്ന കൂട്ടർ എന്തു ബോധനമാണെന്നേ!! ചുരുക്കിപ്പറയാം. ഗോപിയുടെ പുറപ്പാടോടുകൂടി വലിയ ബഹളമായി. സംഗതികളെല്ലാം ലീലാശങ്കരന്മാരുടെ മാതാപിതാക്കളും മറ്റുമറിഞ്ഞു. "വാട്ടംകൂടാതൊഴുകി"യിരുന്ന അവരുടെ "ഇരട്ടാൻപായ്ക്കു മനുരാഗനാഭി" അണകെട്ടി നിൽക്കെത്തുറപ്പോലെയായി. തത്ഫലമായി ശങ്കരൻ ഇപ്പോൾ ലീലയുടെ കാൽ വിസ്മരിച്ച മട്ടിലാണ്. അവളുടെ സാന്നിധ്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽനിന്നു പോലും അവൻ ഒഴിഞ്ഞു മാറിവന്നു.

ലീലയാകുന്ന കോമളവല്ലി പ്രേമനിഷ്ക  
 ടത്തിൽനിന്നു മരുഭൂമിയിലേക്കു പരിച്ചുനടപ്പെ  
 ടതുപോലെ ശ്രദ്ധിക്കുകവാൻ തുടങ്ങി. പല  
 പ്രോഴും അവൾ വിഷാദമഗ്നയായി മേശയി  
 ന്നേൽ മുട്ടുകൊയ്യുമ്പോൾ ഇരിക്കും. സമാശ്വ  
 സിപ്പിക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കും. സ്നേഹഭാ  
 വത്തിൽ അവളെ ഞാൻ തലോടും. ഒരിക്കൽ  
 അവൾ എന്റെ കൈ കയറി മാറി വേർപെ  
 ടാം നടിച്ചിരുന്നു. കണ്ണനിർ പാത്തുകൊ  
 ണ്ട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—

“സുമേ, എന്നെ തൊടരുത്.” തന്റെ  
 അവിവേകത്തെക്കുറിച്ച് ലീലയ്ക്കു പുനശ്ചിന്ത  
 യുണ്ടായി അവൾ പറഞ്ഞു. “സുമേ, എനി  
 ക്കു നിന്നോടു് ഒരു വിരോധവുമില്ല. നീ എ  
 ന്റെ മിത്രമാണ്.” ഇങ്ങനെ പറയുമ്പോൾ  
 തന്നെ അവൾ കോപംകൊണ്ടു വിറച്ചിരുന്നു.  
 സംഗതി എന്നിങ്ക് ഏതാണ്ടു് ഉറപ്പുമായിര  
 ന്നു. അന്നു് അവൾക്കു് അതികലശലായ പ  
 നിയുണ്ടായി. അവളെ പട്ടരെ ഇരുട്ടുന്നതുപ  
 റെ ഞാൻ പരിചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവൾ  
 കണ്ണടച്ചു. നിദ്രാദേവി അവളെ ആശ്വസി  
 ച്ചു. അല്പം കഴിഞ്ഞു് അവൾ മുഷി ചുരുട്ടി  
 കൊണ്ടു പറഞ്ഞു, “ഹാ ചതിയൻ, ശങ്കരൻ,  
 ചതി.....”

പിറ്റേന്നു ലീല എന്നെ അടുത്തു വിളിച്ചു  
 ചോദിച്ചു. “സുമേ, ഞാൻ ഇന്നലേ രാത്രി  
 എന്തൊക്കെയോ പേക്കിനാവു കണ്ടു. ഞാൻ  
 വല്ല പിച്ഛംപേയും പറഞ്ഞു നീ കേട്ടോ?”  
 ഞാൻ ഒന്നും മറച്ചില്ല. അപ്പോൾ അവൾ  
 എന്നെ കരയ്ക്കുകയും അടുപ്പിച്ചു പിടിച്ചുകൊണ്ടു  
 പറഞ്ഞു. “സുമേ, ഞാൻ നിന്നോടു് ഒരു  
 രഹസ്യം പറയാം. എന്നാൽ നീ അതു് ആ  
 രോടും പറയുകയില്ലെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്യു  
 മോ?” “എന്റെ പ്രിയ ലീലേ,” ഞാൻ പ്ര  
 തിപിച്ചു, “നീ എന്നെ ഇതുവരെ മനസ്സി  
 ലാക്കിയില്ലേ? നിന്റെ രഹസ്യങ്ങൾ എ  
 ന്റെയും രഹസ്യങ്ങളായി ഇരിക്കുന്നതാണ്.  
 മിത്രധർമ്മം എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടുന്നെന്നോ നി  
 ന്റെ വിചാരം.”

പതിഞ്ഞു സ്വരത്തിൽ ലീല തന്റെ പ്രണ  
 യപൂർത്താപവും അതിനു നേരിട്ട വിഷ്ണുവും  
 തൻമുമ്പം ഇപ്പോൾ തന്നിട്ടു ശങ്കരനോടു  
 തോന്നുന്ന പരദ്രവ്യവുമെല്ലാം എന്നെ പറഞ്ഞു  
 കേൾപ്പിച്ചു. എങ്കിലും അവളുടെ ഹൃദയം ശ  
 ങ്കരനിൽനിന്നു പ്രതിനിവർത്തിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് ഉറ  
 ഫിക്കുകയാണ് ഞാൻ ചെയ്യുതു്. ലീലയുടെ

സുഖക്കേടും മാറി പൂർവ്വസ്ഥിതിയിലാകുന്നതി  
 ന്നു് ഒരു മാസം വേണ്ടിവന്നു. പീണ്ടും അവൾ  
 ക്ലാസ്സിൽ ഹാജരാകാൻ തുടങ്ങി.

ശങ്കരന്റെ അകൽച്ചയിൽ പലരും ലീല  
 യുടെ അടുത്തു കൂട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. ഒരുദിവ  
 സം അവളുടെ ക്ലാസ്സിലെ മേശയിൽ ‘ശങ്ക  
 രൻ’ എന്നു് എഴുതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു് ഞാൻ ക  
 ണ്ടെങ്കിലും കാരണത്താലാവാം നടിച്ചിരുന്നു. ലീ  
 ല അതു വെട്ടിക്കളഞ്ഞിട്ടു് ‘no’ എന്നു് അ  
 തിനടുത്തു തന്നെ കുറിച്ചു. പിറ്റേന്നു വേ  
 റൊരു പേര്—ചന്ദ്രശേഖരൻ—അവിടെ  
 ആവിർഭവിച്ചു. ഇപ്രാവശ്യം അവൾ അതു  
 വെട്ടിക്കളയാതെ തന്നെ അതിനടുത്തു് ‘fool’  
 എന്നു തടിച്ച അക്ഷരത്തിൽ വരച്ചു. ഇതൊ  
 ന്നും ഞാൻ അറിയുന്നില്ലെന്നായിരുന്നു അവളു  
 ടെ വിചാരം.

അന്നു രാത്രി ലീല ഒരു കത്തെഴുതുന്നതായി  
 ഞാൻ കണ്ടു. അന്യരുടെ കത്തുകൾ വായി  
 ക്കുന്ന ദുസ്സാഹചര്യത്തിനു് അന്നു ഞാൻ വിരോ  
 ധമായിരുന്നു. ഞാൻ ഏകദണ്ഡിട്ടു് ആ ക  
 ത്തിന്റെ ഓരോ അക്ഷരവും കണ്ടുകൊണ്ടിര  
 ന്നു. അതു ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഇവിടെ പ  
 കർത്താം.

“പ്രിയ സുഹൃത്തു ചന്ദ്രശേഖരൻ,

ഇന്നു ക്ലാസ്സിൽവെച്ചു താങ്കളുടെ പേരിനടു  
 ത്തു് ‘fool’ എന്നെഴുതി താങ്കളെ അപമാനി  
 ച്ചതിൽ ഞാൻ പട്ടരെ പരിതപിക്കുന്നു. ദയ  
 വായി എനിക്കു മാപ്പു തന്നാലും. ഭാവിയിൽ  
 ഞാൻ വിവേകപൂർവ്വം പെരുമാറുന്നതിനുള്ള  
 ശക്തി എനിക്കു തരവാൻ നിങ്ങൾ ഇതുശപഥ  
 നോടു പ്രത്യേകം പ്രാർത്ഥിക്കണമേ.

എന്നു

ലീല.”

• ഇതിനു ചന്ദ്രശേഖരന്റെ മറുപടി അവൾ  
 ക്കു താമസിയാതെ കിട്ടി. ഇങ്ങനെയൊരേഴു  
 ത്തിനാൽ ലീല തന്നെ ബഹുമാനിച്ചതിൽ  
 താൻ പട്ടരെ ചാരിതാർത്ഥനാണെന്നും മറ്റും  
 അയാൾ അതിൽ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു.

കത്തുകൾ പീണ്ടും പരസ്പരം അയയ്ക്കപ്പെട്ടു  
 കൊണ്ടുതന്നെയിരുന്നു. ചന്ദ്രശേഖരന്റെ ഇം  
 ഗിതമറിഞ്ഞ ലീല, ഒരു കാഴ്ച നിശ്ചയിച്ചുറ  
 ച്ചു. തന്നെ പ്രണയപരമായി തേജോവധം  
 ചെയ്യു ശങ്കരന്റെ വംശത്തോടു്—പഞ്ചകര  
 യ പുരഷവംശത്തോടു്—പ്രതികാരം ചെയ്യു  
 ണമെന്നു്. ഈ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി അവൾ ച  
 ന്ദ്രശേഖരനോടു കൂടുതൽ കൂടുതൽ മൈത്രി ഭാ

വിച്ചുവന്നു. ഒരുദിവസം അയാൾക്ക് അയച്ച ഒരു കുറിപ്പിൽ ഒരു 'P. S.' ചേർത്തിരിക്കുന്നതായി ഞാൻ കണ്ടു. ഒരു ദിവ്യലേഖനം ഉടനെ അയയ്ക്കുമെന്നായിരുന്നു അതിന്റെ സാരം.

അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരുദിവസം ഞാനും ലീലയും കൂടെ 'സാഗരി'ൽ ഒരു സിനിമാ കാണുവാൻ പോയി. "പ്രണയ പുനഃ പ്രാപ്തി" 'Love Regained' എന്നതായിരുന്നു കഥ കഥാനായിക, ലീലയെപ്പോലെ പ്രണയബദ്ധയാകുകയോ, ഒരു ചാർച്ചക്കാരൻ മൂലം ആ പ്രണയം നൂർഭീഷിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ഒടുവിൽ കാഴ്ചമെല്ലാം ശുദ്ധമായി പശ്ചാത്തപ്തിയെന്നായിരുന്നു. സിനിമാ കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ലീല എന്നോട് പറയുകയാണ്: "സുമേ, എന്റെ കഥയല്ലേ നമ്മളിവിടെ കണ്ടത്. തിച്ഛയായും ലയോളായിൽ പഠിക്കുന്ന ഗോപി ആയിരിക്കണം എന്റെ നിരാശയെല്ലാം കാരണക്കാരൻ. അതേ, ആ ചതിയന്നാണ് ഈ പ്രാതികൂല്യങ്ങളെല്ലാമുണ്ടാക്കിയത്. തിച്ഛയായും ശങ്കരൻ എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന് എന്റെ സ്നേഹം നൽകുകയും ചെയ്യും."

ഞങ്ങൾ കൊട്ടകയിൽനിന്നു പുറത്തു വന്നു. ഒരു കോമളവിഗ്രഹം ലീലയെ പ്രതീക്ഷിച്ച് അവിടെ നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ചന്ദ്രശേഖരനല്ല—ശങ്കരൻ തന്നെ.

"എന്റെ പ്രേമനാഥാ!" ലീല താനറിയാതെതന്നെ ഉച്ചരിച്ചുപോയി.

ശങ്കരൻ സ്വന്തം കവിത ഞങ്ങളെ ഹോസ്റ്റലിൽ കൊണ്ടുവന്നാക്കി. അധികം താമസിയാതെ തന്നെ ചന്ദ്രശേഖരൻ 'P. S.' അനുസരിച്ചുള്ള ദിവ്യലേഖനം—പത്തു പും ഉള്ളതും ഇരട്ട സ്ത്രീയ്ക്കു വേണ്ടിവന്നതുമായ ഒരു ലേഖനം—അയയ്ക്കപ്പെട്ടു. തത്ഫലമായി അയാൾ നിരാശയുടെ അടിത്തട്ടിലേക്കു നിപതിച്ചു കാണും.

ഇപ്പോൾ ലീല തന്റെ സഖിതപം എന്നു നഷ്ടപ്പെടുത്തി ശങ്കരനുമായി ഭാഗ്യവശമായി വിരമിക്കുന്നു. അവളുടെ രഹസ്യം ഇതാ പരസ്യമാകുന്നു.

എന്റെ സഖിയെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയ ശങ്കരനെ ഞാൻ ശപിക്കാത്തത് എന്റെ സത്വഭാവം ഒന്നുകൊണ്ടു മാത്രമല്ലെ!!

## വിരഹവിചാരം

(ബാലകൃഷ്ണൻനായർ, അരൂർ)

'ധീരചിത്തത പുണ്ടയ്യോ! നാളെ ഞാനാണെങ്കണവേദിയിലെത്തണം.' ഹന്ത! മാമക കണ്ണുപുടങ്ങളിലെത്തരാത്താപ മന്ത്രിച്ചിതേവിധാ

ഓമലാളിൻ പരണമനോഹരമാലയിന്നാളണിഞ്ഞേയുള്ളൂ ഞാൻ! ത്യാഗസമ്പതം ഭാഗ്യവശമായിരുന്നാലിത പീണതൻ ഗീതകം! ആയതിങ്കലപശ്രുതിചേർത്തു ഞാനായുധമേന്തിപ്പോരിന്നു പോകയോ?

പ്രേമക്കണ്മണി നിട്ടിയെൻ മേട തൻ തൂണ ചാരിയാ നാനും കണ്ണടയാൾ ശോണപാദാബ്ജം നോക്കിത്തല കുനിച്ചാണു നില്ക്കുമാറുള്ളതു നിത്യവും! ഇല്ല ചെന്തളിർ പല്ലി! നിൻ പൂങ്കുല തല്ലിപ്പാറമുഖയ്ക്കുവാനാഗ്രഹം താപക സാന്ദ്ര സെന്തളം പുല്ലും ഞാൻ പാപനക്ഷത്രർപ്പുണെന്നൽ മാത്രമാം!

ഓമലാളാമവളെ പെടിയണം പ്രേമശൃംഖലാ ബന്ധിതനായ ഞാൻ. മധുരം ചിന്തം സ്വപ്നങ്ങളെൻ മനോമാനന്തത്തിയ വാർമഴവില്ലുകൾ! മാഞ്ഞുപോയി ദുരന്തമീപുത്താന്ത മാരിയും മഴക്കാടും നിറകയാൽ!!

പൂങ്കവിളിലരുണിമയും, ചുണ്ടിൽ വെൺകുളിരൊളിപ്പുഞ്ചിരിച്ചാത്തുമായ്, അന്തിച്ചോപ്പും നിലാപും നിറഞ്ഞുള്ള സന്ധ്യയെപ്പോലെ നിൽക്കയാണോമലാൾ! മർമ്മരാഗ ലാളിത്യം കാണിക്കും നിർബലശരൽപ്പൂയോലയാണപൾ! മോഹനം മമ ജീവിത മീരണം! പാഹിനിയിങ്കൽ നീപ്പോളയാവണം! ചെന്നിണച്ചുവരിധി നീന്തപാ—നിന്നു ഞാനൊരു ധീരനാകണം!!

വീത ഭാഗ്യനാമെന്നെ പരിജ്ഞയാൽ ജീവനായികേ, നീയും ഹതാശയായ്.

മംഗളേ, നിന്നെ വിട്ടു ഞാനാഹവ-  
രംഗം പുകാനാണപ്പീശ ശാസനം  
പാരതന്ത്ര്യവും സ്വാർത്ഥവും നിർദ്വയം  
പിരരക്തം കുടിച്ചു മരിച്ചുപോയ്!

ഗദ്യീയന്നെന്നെ കണ്ണുനീർ തൂകിച്ചു  
ദൃഷ്ടിയേ, പരം നീയും കൃതാർത്ഥനായ്.  
മർദ്ദഭേക മിന്നിവിധോഗമെൻ  
കർമ്മിങ്ങനെ തന്നെയോ ദൈവമേ!

## രോഗശയ്യയിൽ

പുരുനിരാശയിലുഴലും ജീവിത-  
തടിനിമന്ദമായ് നീങ്ങി,  
ഇവൻ ലോകവുമെങ്കിലും വിസ്തൃത-  
കവനകാണ്ഡംപോൽ തോന്നി.  
അഴലിലാഴുന്ന ഏദയമെന്നപോ-  
ലരികിലശ്ശയ്യ കാണാം  
കരുണകൊണ്ടകമലിയുമാറതി-  
ലൊരുവളെയിപൾ കാണുമു.  
ഒരു സിതാംശുകമതിനാലംഗങ്ങൾ-  
ളൊരുപിഡമൊട്ടു മൂടി,  
അരിയരോഗമാം വിപിനവാനര-  
വിഹരി തന്മര കാണാം.  
പദനബിംബമമ്മഹിത കാന്തി തൻ  
കതിരു തൂകുന്നനഗ്നം  
കദനത്തിങ്കലുമതു താൻ സൗഹൃദ-  
ഏദമെന്നപ്പോഴും തോന്നി.  
നയനമോഹന സുമമതിനലെ  
ഭൂവനവാടിയിൽ കണ്ടു  
ലളിതശൈശവദശ തൊട്ടെന്നക-

ത്തളിമത്തിൽകണ്ട രൂപം.  
കവിളിലശ്ശവിൻ തടിനിയല്പിതി-  
ന്നരിയൊരപ്രേമധാര,  
ഏദയമൊന്നായിക്കുഴിഞ്ഞു ഞങ്ങൾക്കി-  
ക്കദനരംഗത്തിൽ പോലും.  
ഉരിയാടുന്നതിനയരുന്നില്ലി-  
ന്നൊരു പാക്കുമെന്തു ചെയ്യും.  
ഒട്ടുപിലക്കുരത്തളിരു ചുബ്ബിച്ചി-  
ട്ടുവളോടിത്തരം ചൊല്ലി.  
“ഭവതി ലേലിക്കേണ്ടലിലേശൻ ഭവ-  
സകല താപവും തീർക്കും (ൻ  
ഏദയബന്ധരായിരിയ്ക്കും നമ്മൾക്കി-  
ഏദയം മാത്രം താൻ പോരും.”  
അവളുമപ്പോഴുതതി കൃതാർത്ഥനായ്  
നവമാം പുഞ്ചിരി തൂകി  
അവയവങ്ങളിലെങ്കിലും ഞങ്ങളെ-  
പ്പുകുകപാളിയും പൂകി

.....  
ഡി. മാമോദൻ ഇളയത്ത്.

## കണ്ണുനീർ

ഒരുതുള്ളി കണ്ണുനീർ!—അതെ; ഒരുതുള്ളി  
കണ്ണുനീരെങ്കിലും—എതെങ്കിലും അവസര  
ത്തിൽ പൊഴിക്കാത്തവർ ഉണ്ടോ? ഇല്ല. തീ  
ച്ചയായും ഇല്ല. ഭൂജാതമാകുന്ന ഒരു ശിശുവി  
ന്റേ അഭ്യുമായി കുശലം കരുതുന്നതു കണ്ണുനീ  
റാണ്. മാനസമയത്തെ ദുരന്തഭുവത്തെ  
ദൂരിക്കരിക്കുന്നതും കണ്ണുനീരു തന്നെ. മനുഷ്യർ  
കണ്ണുനീരോടുകൂടി പറക്കുന്നു. കണ്ണുനീരോ  
ടുകൂടിത്തന്നെ അന്ത്യയാത്രയും പറയുന്നു.  
മനുഷ്യജീവിതം കരയുവാൻ മാത്രമാണെന്നാണ്,  
ചിലരുടെ അഭിപ്രായം. എന്നാൽ  
ഞാനതിനോടു യോജിക്കുന്നില്ല. കറുപ്പുണ്ടെ  
ങ്കിൽ വെളുപ്പും കാണം. ഇരുട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പൂ  
റകേ വെളിച്ചമാണ്. വേനല്ലാലും കഴി  
ഞ്ഞാൽ പഷ്ടകാലം. ദുഃഖമുണ്ടെങ്കിൽ സുഖ  
പുറമുണ്ട്. കരയുന്നുണ്ടെങ്കിൽ തീച്ചയായും ചി  
രിക്കണം.

കണ്ണുനീർ! ഞാൻ പലപ്പോഴും വിചാരി  
ക്കാറുണ്ട്. കണ്ണുനീരില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യൻ  
പെരും അചേതനവസ്തുവല്ലെയെന്ന്! തീവ്ര  
പ്രീതികാരങ്ങളുടെ ബാഹ്യപ്രകടനം. അതാണ്  
കണ്ണുനീർ. മൃദുലപ്രീതികാരങ്ങളുടെ ഇടയിൽ  
കണ്ണുനീരിനു കായ്കമില്ല.  
മനുഷ്യൻ എപ്പോഴെങ്കിലും തീവ്രപ്രീതികാ  
രങ്ങൾക്ക് അടിമപ്പെടാതെയുണ്ടോ? ചിലർ സം  
ശയിച്ചേക്കാം—? സപ്തസംഗപരിത്യാഗികളാ  
യ ചില സന്യാസിമാർ ഉണ്ടെന്ന്. ഞാൻ അ  
വരെക്കണ്ടിട്ടില്ല. ക്ഷമിക്കണം! അങ്ങനെയു  
ള്ളവർ ഉണ്ടായെന്നും സംശയിക്കേണ്ടിയിരി  
ക്കുന്നു. അഥവാ ഉണ്ടെങ്കിൽ അവരും വികാ  
രാധീനന്മാരല്ല. അവരുടെ ഏകചിന്ത—വി  
കാരം—ഭക്തിയാണെങ്കിൽ അതിനും ചില  
അവസ്ഥാഭേദങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഭക്തിയുടെ പര  
മാവസ്ഥയിൽ അവരും കരഞ്ഞുപോകും.

സഹിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത സങ്കടം വരുമ്പോൾ നാം കണ്ണനിർ പൊഴിക്കും! അടക്കുവാൻ പഹിയാത്ത സന്തോഷം വരുമ്പോഴും കണ്ണനിർ പ്രവഹിക്കും! പശ്ചാത്താപംകൊണ്ടു ഹൃദയം പെന്തുന്നിറുമ്പോൾ, അതിനെ കെട്ടുതുന്നതു കണ്ണനിരാണ്! എന്തിനും? ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ സിമാന്തീതമായ വികാരമുണ്ടാകുമ്പോൾ കണ്ണനിർ പുറകേയുണ്ട്.

ഇതൊന്നും കൂടാതെ—യാതൊരു വികാരവും കൂടാതെ—ചിലർ കണ്ണിർ പൊഴിക്കുന്നതും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. കള്ളക്കരച്ചിൽ. “നകുബാക്സം” അതാണ് അതിന്റെ പേര്. അവർ കരയുന്നതെന്തിനാണ്? മററുള്ളവരെ കാണിക്കാൻ മാത്രം. ചിലർക്കു അങ്ങനെ കരയാൻ എന്തു സാമർത്ഥ്യമാണെന്നോ! എത്ര ദിവസം പേണമെങ്കിലും അവർ അതേ ഇരിപ്പിരുന്നു കരയും. അക്കൂട്ടരെ തിരിച്ചറിവാൻ ബഹു പ്രയാസമാണ്. നമുക്ക് എന്തെങ്കിലും സങ്കടമോ ആപത്തോ വരുട്ടെ. അപ്പോൾ കാണാം—? ഇരുകരയും കുത്തിയൊലിച്ച്, കലങ്ങി മറിഞ്ഞു, ഇറച്ചു പാഞ്ഞുവരുന്ന പങ്ക് കാലത്തിലെ പെരിയാർ പോലെ, ചില കൂട്ടർ കണ്ണനിരും ഒഴുക്കിക്കൊണ്ട് അടുത്തു കൂടുന്നത്! ആ കണ്ണനിരിന്റെ ഉദ്ദേശം? നമ്മിൽനിന്നും എന്തെങ്കിലും കാര്യം കാണുവാൻ. അയ്യോ! അവരെ ഉറക്കത്തിൽപോലും വിശ്വസിച്ചാൽ—!

ചിലർ കരയുവാൻ വളരെ സന്തോഷമാണ്. മനുഷ്യരെ കാണുന്നതുപോലും വിരസമാണ്. ഒരു ഒഴിഞ്ഞ മൂലയിൽ ഇരുന്നു കണ്ണനിർ പൊഴിക്കുന്നതാണ് അവർക്കു ഹൃദയം. അവരുടെ കരച്ചിലിനു പ്രത്യേക കാരണമൊന്നും പേണമെന്നില്ല. അവരിൽ അധികംപേരും ഇപ്പോഴത്തെ യുവകവികളാണ്. പ്രേമം! അങ്ങനെയൊരു ഇഷ്ടദേവതയെ അവർ സങ്കല്പക്കോട്ടയിൽവെച്ചു പൂജിക്കുന്നുണ്ടു പോലും! ആ ആകാശകുസുമത്തിന്റെ അനുപമസൗന്ദര്യത്തെ അവർ അനുഭവിക്കുകയല്ല! ആസ്വദിക്കുന്നുണ്ടുപോലും! അവരുടെ ഏതു കവിതയിലും കാണാം—? പ്രേമം! അതേ, പ്രേമത്തിന്റെ നിഴലെങ്കിലും തട്ടാത്ത ഒരു കവിതപോലുമില്ല. അതിന്റെ അലങ്കാരം? കണ്ണനിർ! കഷ്ടമേ! ഈ ചെറുപ്പക്കാർ, പ്രേമഭ്രാന്തു പിടിച്ച്, എന്തിനും കരഞ്ഞു കരഞ്ഞു തുലയാൻ പോകുന്നു?

ഹാ! ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഓടുന്നു. പ്രേമം

കൊണ്ടു മത്തുപിടിച്ച ഒരു യുവകവി കരച്ചിൽ നിറുത്താൻ ഒരു എളുപ്പപഴി കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നത്.

“കരയുവാനിടയാകരുതെങ്കിലോ, വിരിയരുതൊരു പൂമൊട്ടും പൂപ്പുമായ്”

ഇതാണ്. ആ കവിയുടെ പ്രാർത്ഥന; ഇതാണ് ആഗ്രഹം! പൂമൊട്ടു പൂപ്പുമായിട്ടു വിരിയുന്ന കണ്ടാൽ കവിത സങ്കടമാണ്. കണ്ണനിരിന്റെ ബഹുമാണ് ഒരുപക്ഷെ ആ പൂമൊട്ടു കായായിട്ടു മാറിയിരുന്നെങ്കിൽ കവിത സങ്കടം കാണുമോ? ഇല്ലായിരിക്കാം. പൂവു കാണുന്നതിനു വലിയ സങ്കടമാണെങ്കിൽ അതു കാണാതെ കഴിക്കരുതേ. അതു സാധിക്കയില്ല. പൂവ് എവിടെയുണ്ടോ? അവിടെ പോയി നോക്കണം. സൂക്ഷിച്ചുനോക്കണം. പിന്നെയും നോക്കണം. കണ്ണു കലങ്ങുന്നവരെ നോക്കണം. ഇത്രയൊ കഴിഞ്ഞാൽ അതുകിട്ടാറുള്ള ആഗ്രഹമായി. കിട്ടിയില്ലെങ്കിലോ? കരച്ചിൽ. പകൽ മുഴുവൻ കരയും. രാത്രിയും കരയും. കണ്ണിർ വരുന്നവരെ കരയാൻ അവർ മടിച്ചില്ല.

ആരുടെ തെറ്റിധരിക്കരുത്. ഇതു പൂമൊട്ടും പൂവും എന്നെല്ലാം പഠത്തിരിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം? പെൺകുട്ടികൾ താരുണ്യത്തിലേക്കു കടന്നാൽ കവിത സങ്കടമാണ്. ഒരുപക്ഷെ അവർ താരുണ്യം പ്രാപിക്കാതെ പൂഡകളായി തീരുമെങ്കിൽ കവിത സങ്കടമില്ല. കരച്ചിലിനുള്ള കാരണമെല്ലാം യൗവനയുക്തകളായ സ്ത്രീജനങ്ങളാണെന്നാണ് കവിയുടെ അഭിപ്രായം. ഏറിയകൂറും സമ്മതിച്ചുകൊടുക്കാം. എങ്കിലും പെൺകുട്ടികൾ യൗവനം പ്രാപിക്കാതെ പാഡ്കളും ഭവിക്കട്ടെ എന്നു പറയുന്നതു കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുവാൻ അധികം പേരും തയ്യാറുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

കണ്ണനിരിനും ചില അവസ്ഥാഭേദങ്ങൾ ഉണ്ട്. കഞ്ഞുങ്ങൾ കരയുന്നതു കൊച്ചുകാട്ടുങ്ങൾക്കാണ്. പ്രായംചെന്നവർ കരയുന്നതോ? വലിയ കാല്ക്കുങ്ങൾക്കു. പാവപ്പെട്ടവരുടെ കണ്ണനിർ! പങ്ക് കാലത്തിലെ ജലബിന്ദുക്കൾപോലെയാണ്. യാതൊരു വിലയും ഇല്ല. അവർ ഹൃദയം പൊട്ടി കരയട്ടെ. ആരും അതിനെപ്പറ്റി ആരായുകയില്ല. എന്നാൽ ചില ‘അങ്ങത്ത’മാർ, പണക്കാർ ഉണ്ടല്ലോ! അവരൊന്നും കരയട്ടെ. നൂറുപേർ കൂടെ കരയാനുണ്ട്. പെറുതെയെങ്കിലും!

കണ്ണനിർകൊണ്ടു ലോകത്തിൽ പലതും

സാധിക്കാം. എന്തെല്ലാമെന്നു നിങ്ങൾ ചോദിക്കുമായിരിക്കാം. എന്തുതന്നെ സാധിക്കുകയില്ല! നിങ്ങൾക്കു പരീക്ഷയിൽ തോല്പമെന്നു പേടിയുണ്ടോ? നിങ്ങൾ പരീക്ഷയ്ക്കു്റെ അടുക്കൽ പോയി ഒന്നു കരയുക. അദ്ദേഹത്തിനു ഹൃദയമെന്നൊന്നുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങൾ തീച്ചയായും ജയിക്കും! നിങ്ങൾക്ക് എന്തെങ്കിലും ഉദ്യോഗം കിട്ടണമെന്നുണ്ടോ? നിങ്ങൾ അധികാരികളെ ചെന്നുകണ്ടു് ഒന്നു കരയുക. പക്ഷേ, ഒരു കാര്യം. സമയാസമയങ്ങൾ നോക്കിയേ കരയാവൂ.

ചിലരുടെ കണ്ണുനീരിനു പ്രത്യേക ശക്തിയുണ്ടു്. പെണ്ണുങ്ങളുടെ. അവർ കണ്ണുനീർ പൊഴിച്ചാൽ! ആണുങ്ങൾ കടുങ്ങിയതുതന്നെ. കരയുവാൻ ഇത്രയും സാമർത്ഥ്യം വേറെ ആർക്കു മില്ല. അവർ വിചാരിച്ചാൽ മതി. കണ്ണുനീർ കടുകൂടെ ചാടാൻ. അമ്മൂനോ, ഭത്താപോ, അമ്മാ പേരെ, ആരെങ്കിലുമോ, എന്തെങ്കിലും പറയട്ടെ. അപ്പോൾ കാണാം—? പേമാരിപോലെ, ഇടിയും മിന്നലും പോലെ, ചില കരച്ചിലും, പിഴിച്ചിലും, ഏങ്ങലും വിങ്ങലും മറ്റും. അയ്യോ! അതെത്ര പെട്ടെന്നായിരിക്കുമെന്നോ!

അതേ, പെണ്ണുങ്ങൾക്കു്, ആണുങ്ങളെ ജയിക്കാനുള്ള—മിറട്ടാനുള്ള—ഒരു ആയുധമാണു് കണ്ണുനീർ. ആണുങ്ങളുടെ ഏതു കടുത്തകോപവും അതിൽ തണുത്തുപോകും. ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. ഇന്നത്തെ ഹിറ്റ് ലരെപ്പോലും ഒരു പെണ്ണിന്റെ കണ്ണുനീരിനു ജയിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലേയെന്നു്! അതേ, എനിക്കു ചില പലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ പരിചയമുണ്ടു്. അവർക്കു്, കാണുന്നതു മുഴുവൻ കുററം. മറ്റുള്ളവർ എന്തു പറഞ്ഞാലും കുററം. മിനിറ്റിൽ നൂറു തവണ കീഴ്സിൽ ബന്തികളെ കുററപ്പെടുത്തും. എന്നാൽ ഈ

ദേവ്യവു്കൊണ്ടു വീട്ടിൽ ചെന്നാൽ—? വാതുക്കൽനിന്നും രണ്ടു കണ്ണു, കണ്ണുനീർ പൊഴിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ—ആ ദേവ്യമെല്ലാം, അതിലങ്ങു ലയിച്ചുപോകും! മനുഷ്യന്റെ വികാരങ്ങളെ ലയിപ്പിക്കാൻ ത്രാണിയുള്ള ഒരു “ആസിഡും” കണ്ണുനീർപോലില്ല! പ്രത്യേകിച്ചു പെണ്ണുങ്ങളുടെ കണ്ണുനീർ! അമ്പോ! പെണ്ണിന്റെ കണ്ണു!! ലോകത്തിൽ ഏറ്റവും ഭയപ്പെടേണ്ടതായിട്ടൊന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു മാത്രമാണു്! അതിൽനിന്നും ഒരുതുള്ളി കണ്ണുനീർ വീണാൽ—!?

‘കേഴുക കേഴുക കേഴമാൻ കണ്ണാളെ, കേഴുപോക്കാശ്വാസമേകും ദൈവം.’

വാനുപം! കത്തിയെരിയുന്ന സന്താപചെന്തിയുടെ നടുവിൽ കണ്ണീർ പൊഴിക്കുന്നതു കുറച്ചു് ആശ്വാസമാണു്. ഹൃദയം തിങ്ങിവിട്ടി പരുന്ന വികാരപാരവശ്യത്തെ കരഞ്ഞുകരഞ്ഞു വേണം ശമിപ്പിക്കുവാൻ. ഏതു മഹാ കുറ്റമാകുന്ന കളങ്കത്തെയും പശ്ചാത്താപം കൊണ്ടുള്ള കണ്ണുനീർ കഴുകി ശുദ്ധിപ്പെടുത്തും. കളങ്കപങ്കിലയായ മദലനമറിയത്തെ നിഷ്കളങ്കയാക്കിയതു് അവളുടെ കണ്ണീർകണങ്ങളല്ലേ!

കണ്ണുനീർ! അതിനു് അനേകം നമസ്കാരം, സഹോദരിമാരേ, സഹോദരന്മാരേ, നിങ്ങളുടെ ഈ കൊച്ചുസഹോദരൻ പല കുറ്റവും ചെയ്തുകാണം എങ്കിലും എന്റെ ഒരു അപേക്ഷ, അപ്പു പ്രാത്ഥന—നിങ്ങൾ സഹോദരബുദ്ധ്യ ക്ഷമിക്കണമെന്നു്. ഇതാ, ഒരുതുള്ളി കണ്ണുനീർ!! നാനാവികാരങ്ങളാൽ കലങ്ങിമറിഞ്ഞ ഒരുതുള്ളി കണ്ണുനീർ!! എന്റെ കണ്ണിൽ നിറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ആ ഒരുതുള്ളി കണ്ണുനീരോടു കൂടി നിങ്ങളുടെ ഈ എളിയ സഹോദരൻ തല്ലാലും യാത്രപറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ! ഇതാ കൂപ്പു കൈ!

കെ. ആർ.

ചെറുകഥ

## വെച്ചുമാറ്റം

(പുളിമുട്ടിൽ സഖറിയാസ്)

“മേ....മേ....മേ....മേ....മേ....മേ....മേ....” തൊട്ടിയിൽ കിടന്ന കുഞ്ഞു നീറുകടിച്ചതുപോലെ “വലുവായിലേ” നിലവിളികൂട്ടി. ചക്കിയുടെ പുത്രവാത്സല്യം നിറഞ്ഞു

മാതൃഹൃദയം വല്ലാതെ വേദനിച്ചു. അവൾ അടുക്കളയിൽനിന്നും തിണ്ണയിലേക്കു് ഓടി.

“എന്റെ കുഞ്ഞു വാപോ, ചക്കരൻകുഞ്ഞു വാപോ.....കുഞ്ഞിൻറപ്പച്ചനിങ്ങു വന്നിട്ടു

വോളൊരു കൊഴുക്കട്ട പുഴുങ്ങി മുഴുവനേ തന്നിടാമേ.....വാവോ", ചക്കി അവളുടെ കഞ്ഞിനെ പാടിത്താലോലിച്ചു. അവൾ ആ പൊന്നാരപ്പെതലിനെ പുനാരിച്ചു പുനാരിച്ചു സാന്തപനപ്പെടുത്തി. അപ്പോൾ "ചക്കരന്റെ അച്ഛൻ" ദൂരനിന്നു വിയർത്താലിച്ചു വരുന്നത് അവൾ കണ്ടു. വന്നപാടേ കൊച്ചുചക്ക തിണ്ണയിലേക്കു കയറി, "കഞ്ഞികൊണ്ടാ, മോന്തിക്കൊണ്ട് ഇപ്പം തന്നെ പോണം; തമ്പ്‌രാൻ തിരുതി വയ്ക്കിങ്" എന്നു പറഞ്ഞു.

"ഇത്തിരിനേരം ഒന്നു നിയ്ക്കേണ്ടേ; ഭേ, ഇപ്പം കറി അടുപ്പേന്നു വാങ്ങേണ്ട താമസൊളു."

കൊച്ചുചക്ക ദേഹ്യംകൊണ്ടു വിറച്ചു. അവന്റെ തമ്പ്‌രാൻ പൊലി അളക്കാൻ 'തിരുതി' കൂട്ടുന്നു. അന്നേരം അവൾ കാലത്തേ നേരത്തേ പെരുമാറി വയ്ക്കാതിരുന്നത് അക്ഷന്തവ്യമായ കുറ്റമായിട്ടാണ് അവനു തോന്നിയത്. കൊച്ചുചക്കവിന്റെ കണ്ണു ചെമന്നു; മുഖം ഇരുണ്ടു. "എടി, ചടേ!" എന്ന അഭിസംബോധനയോടേ അവൻ ചക്കിയുടെ നേരേ ഓടിയടുത്തു. അവളുടെ കൈയിലിരിക്കുന്ന ചോരക്കടം—അതേ, അവന്റെ രക്തത്തിന്റെ രക്തവും അവന്റെ മാംസത്തിന്റെ മാംസവുമായ ആ പിഞ്ചുകുഞ്ഞ്—അവന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടില്ല. അതൊന്നും അവനത്ര ഗവനിച്ചതുമില്ല. പൊത്തോ പൊത്തോ എന്ന് ആ കോപാക്രാന്തൻ രണ്ടുകൈയുംകൂട്ടി ഭാഷ്യയുടെ പുറത്ത് അയ്യാറിടികൊടുത്തു.

"നരനൊരുകരമാന്മരക്ഷ നേടാൻ; പരകരമാന്മപശ്ചുടിയെപ്പലത്താൻ"

എന്ന തത്ത്വവാക്യം മഹാകവി പാടിയതു കൊച്ചുചക്ക കേട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നിരിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ, കോപംകൊണ്ടു ഭ്രാന്തുപിടിച്ച ആ മുഹൂർത്തത്തിൽ ഓർത്തില്ലെന്നും പരാം. "എടി, ഒറ്റ മലച്ചി, നീ തന്നെ തിന്നുകുടിച്ചു ചീവിച്ചോ, എനിക്കൊന്നും വേണ്ടാ" എന്ന അന്യ ശാസനയോടേ മുറ്റത്തിറങ്ങിപ്പോകാൻ ഭാവിച്ച ഭർത്താവിനെ നോക്കി, നിറഞ്ഞുവിട്ടു നവിയ കണ്ണുകളോടേ ചക്കി പറഞ്ഞു: "ഒന്നു നിയ്ക്കേണ്ടേ, ഒരു വിനാഴികയ്ക്കകം വിട്ടേയ്ക്കാം."

"മതിയെടി നിന്റെ വിടീലു"—വഴിയി

ലേക്കിറങ്ങിക്കൊണ്ടു കൊച്ചുചക്ക വിളിച്ചു പറഞ്ഞു—"മതി മതി, നിനക്കു വലു ജോലിയാ. ഇത്തിരി താപലരി ഇട്ടു വയ്ക്കിനെ ജോലി! അന്നേരപ്പം അതിനുള്ള വകയുടെ അന്നേഴിക്കേണ്ടി പന്നെങ്കി എന്തൊരു ജോലി ആയിരുന്നേനേ!!"

ഭർത്താവു വിശപ്പടക്കാതെ വീണ്ടും ജോലിക്കു പോകുന്നതു നോക്കിനിന്നുകൊണ്ട് ആ പതിഭക്ത തേങ്ങിത്തേങ്ങിക്കുരഞ്ഞു. ഇടിക്കൊണ്ടുതിലല്ല അവൾക്കു സങ്കടം; ഭർത്താവു കഞ്ഞികുടിക്കാതെ പോയതിലാണ്. ഏതായാലും വേഗം കറിവച്ചു വാങ്ങി, കഞ്ഞി രണ്ടു ചട്ടികളിൽ പകർന്ന് ആറിവച്ചിട്ട്, അയലത്തേ കുട്ടപ്പനെ അവൾ പാടത്തേക്കു പറഞ്ഞുയച്ചു. "എടാ, കുട്ടപ്പാ, നീ ചെന്നു പറ, ഇത്രയും ഒന്നു പെട്ടെന്നു വന്നേച്ചു പോകാൻ. ചക്കരൻകഞ്ഞിനേ ഓർത്തേങ്കിലും പരാതിരിക്കല്ലേ എന്നു പറ."

കുട്ടപ്പൻ തിരിച്ചുവരുന്നതുവരെ അവൾ പടിക്കൽ കാത്തുനിന്നു. "ചിററമ്മേ, ചതുപ്പാപ്പൻ പറഞ്ഞു, ഇപ്പം പരാൻ മനസ്സില്ലെന്നു പറയാൻ" എന്നായിരുന്നു അവൻ കൊണ്ടുവന്ന സന്ദേശം. ചക്കി ഏങ്ങിയേങ്ങിക്കുരഞ്ഞുകൊണ്ടു വീടിനുള്ളിലേക്കു കയറിപ്പോയി.

\* \* \* \* \*

"കൂഴ ഹൃദ ഹൃദ"—പരന്നു കോഴിക്കുഞ്ഞു ഓളെ റാവു എന്ന ശബ്ദംകേട്ട് അമ്പരന്ന്, നെല്ലു കുത്തിക്കൊണ്ടു നിന്നിരുന്ന കൊച്ചുചക്ക മുറ്റത്തേക്കു ചാടി. താൻ കയറിൽ കെട്ടിയിട്ടിരുന്ന കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങൾ, പരന്തിൻകാലിൽ മാലപോലെ തുങ്ങിക്കിടക്കുന്നതു കണ്ട് അവൻ പുറകേ ഓടി. രണ്ടുമൂന്നു പറമ്പിട കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഇനി ഫലമില്ലെന്നു കണ്ട് ഓട്ടം നിർത്തി, ഇളിഭ്യനായി കൈ കുടിച്ചപ്പോഴാണ് കൈയിൽ കെട്ടിയിരുന്ന ചരട്ട് അവനെ പല്ലാതെ അന്ധാളിപ്പിച്ചത്. "അയ്യോ, കുഞ്ഞിന്റെ തൊട്ടിയിൽ കൂട്ടിക്കെട്ടിയിരുന്നതല്ലേ ഇത്; ശങ്കരൻകുഞ്ഞു മറിഞ്ഞു താഴെ വീണു കാണം" എന്നു മന്ത്രിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ പിട്ടിലേക്കു അതിവേഗത്തിൽ പാഞ്ഞു.

ഇവിടെ ഒരു വെച്ചുമാറ്റം നടന്നതു പായനക്കാർ ഒരുപക്ഷേ അറിഞ്ഞുകാണുകയില്ല. കഞ്ഞി കുടിക്കാതെ പിണങ്ങിപ്പോയ കൊച്ചുചക്ക വൈകുന്നേരം മടങ്ങിവന്നിട്ടും പാപപ്പെട്ട ചക്കിയോടു ശുശ്രൂഷിക്കുകയാണു ചെയ്ത

യു. തന്റെ കരം കൊണ്ടല്ല ഭക്ഷണം സമയത്തിനു പാകപ്പെടാതെ വന്നതെന്നും പീട്ടു ജോലി പതുക്കെയധികമുണ്ടെന്നുമെല്ലാം ചക്കി താണുപിണ പറഞ്ഞിട്ടും അയാൾ സമ്മതിച്ചില്ല. കോപിഷ്ടനായി കൊച്ചുചങ്കു പറഞ്ഞു: “അമ്പമ്പോ! നിന്റെ ജോലിക്കടുത്തേ!! എന്നാൽ, ഞാനാ നാളെ വീട്ടി നിൽക്കുന്നത്; നീ പോണം പാടത്തു്; എന്നിങ്ങ പോരാ തമ്പ് രാൻ പണം ജോലി ശെയ്യു്.”

“എന്തപ്പച്ചാ, എന്നാ കൂത്താ ഇപ്പറേണെ! പെണ്ണങ്ങളെ ജോലി പെണ്ണങ്ങളു തന്നെ ശെയ്യണം; ആണങ്ങളെ ജോലി ആണങ്ങളു നോക്കണം. ഇതു പിത്തലാട്ടമൊക്കെ കേൾക്കുവം എന്നിങ്ങ ശിരി മുട്ടിണ്.”

“ഏടി, ആണങ്ങളെ കാളും അമ്പര ശെയ്യണെങ്കി നീ ചൊല്ലേനേരേ സമയത്തിനു പല്ലോം പരുപാലിച്ചു തരത്തില്ലേ?”

വാദപ്രതിവാദം ഇങ്ങനെ കുറേനേരം ളിരിച്ചു. ജോലി പറസ്സരം വെച്ചുമാറ്റണമെന്നുള്ള പ്രമേയത്തിന്റെ താങ്ങുലാം നീങ്ങലിനും വാദപ്രതിവാദം നടത്തിയവർ സംബ്രാബലത്തിൽ തുല്യത വഹിച്ചെങ്കിലും കൊച്ചുചങ്കുവിന്റെ അധ്യക്ഷപദത്തിനുള്ള പ്രത്യേകാധികാരംകൂടെ പരിഗണിച്ച് ആ പ്രമേയം പാസ്സാക്കപ്പെടുകയാണുണ്ടായതു്. പിറ്റേന്നു കാലത്തേ ചക്കിയെ വട്ടിയും പട്ടിയും കൊടുത്തു പാടത്തേയ്ക്കയച്ചിട്ടു കൊച്ചുചങ്കു വീട്ടുജോലിയിൽ വ്യാപൃതനായി.

ആ ചെറിയ കുടുംബസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭരണം ഒരു ക്ലിപ്തപരിപാടിയിൽക്കൂടെ നിവൃത്തിപ്പെടുന്നതാണ് അയാൾ ഉദ്ദേശിച്ചതു്. ആദ്യമായിത്തന്നെ, ചെയ്യേണ്ട കൃത്യങ്ങളുടെ ഒരു പട്ടിക കുത്തിക്കുറ്റിച്ചു വച്ചു: കുഞ്ഞിനെ തൊട്ടിയാട്ടി ഉറക്കുക, കുറിക്കു് അരയ്ക്കുക, വൈകുന്നേരത്തേക്കു് ആവശ്യമായ നെല്ലുകുത്തുക, കുഞ്ഞിനു തീ എരിക്കുക, കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങളെ പരുന്തിനിരയാക്കാതെ സൂക്ഷിക്കുക എന്നുവരെ ആയപ്പോൾ എല്ലാം തീർന്നു. കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങളെ സൂക്ഷിക്കുവാൻ ഏറ്റവും പറ്റിയ മാറ്റം അവയെ ഒരു കയറിൽ കെട്ടിയിടുകയാണെന്നു കരുതി അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടു് അപയ്ക്കു തിന്നാനായി കുറെ അരിയും വിതറിക്കൊടുത്തു. പിന്നീടു കുറിക്കു് അരച്ചുവച്ചു. ബാക്കിയെല്ലാംകൂടെ ഒരേസമയം ചെയ്യുവാനുള്ള ഒരു സൂത്രം ആ “ബുദ്ധിമാൻ” കണ്ടുപിടിച്ചു. കൊല്ലന്റെ ഉലപോലെ, രണ്ടു പാള കൂട്ടി

തെരുച്ചു് ഒരു ഉഴുത്തുപെട്ടി നിർമ്മിച്ചു് അതിന്റെ കണയുടെ സമീപം നെല്ലുകുത്തുവാൻ ഉരലിട്ടു. നെല്ലുകുത്തുമ്പോൾ താളത്തിനൊപ്പിച്ചു് ഉലയുടെ കണയിൽ ചവിട്ടിയാൽ തിരുളിക്കത്തി അരി വേകും. പിന്നീടു തൊട്ടിയിൽ കെട്ടിയിരുന്ന ചരടിന്റെ അറ്റം അയാൾ തന്റെ വലതുകൈയിൽ കെട്ടി. നെല്ലുകുത്തുമ്പോൾ കൈയാടുന്നതോടുകൂടിത്തന്നെ തൊട്ടിയും ആടുകയും കുഞ്ഞു് ഉറങ്ങുകയും ചെയ്യും. കൊച്ചുചങ്കു തന്റെ സാമന്ത്രിയ്ക്കൽ ചരിതാർത്ഥനായി ജോലി തുടങ്ങിയപ്പോഴേക്കും ഏകദേശം പതിനൊന്നുമണി കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഒരു മണിക്കൂറുണ്ടു്, ചക്കി വന്നു ചേരാൻ; അതിനകം സകലതും ചെയ്യുതിരൂ, തീച്ചതന്നെ. കൊച്ചുചങ്കുവിന്റെ ദേഹമാകെ സന്തോഷത്താൽ കോരിത്തരിച്ചു പോയി.

ഇങ്ങനെ എല്ലാം യാത്രികമായി മുറയ്ക്കുന്ന കഷണത്തു കണ്ടു് അയാൾ ആഹ്ലാദഭരിതനായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണു്, മുറയ്ക്കു പരമ്പര നു കോഴിക്കുഞ്ഞുങ്ങളെ റായിക്കൊണ്ടു പോയതു്.

പരുന്തിനെ വിട്ടിട്ടു് അയാൾ ഓടിവന്നതു് ആദ്യം കുഞ്ഞിന്റെ അടുത്തായിരുന്നു. പെട്ടെന്നുണ്ടായ ക്ഷോഭത്താൽ തെറ്റിയുണർന്നു് അട്ടഹസിച്ച് കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ശങ്കരൻ കുഞ്ഞിനെ എടുത്തുകുഴിഞ്ഞപ്പോൾ കേൾക്കാകുന്നവിധിൽ “പിടപിട” എന്നൊരു ശബ്ദം ഓടിച്ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ കാരണം, പരുന്തു വന്നപ്പോൾ വേടിച്ച് പറന്ന തള്ളക്കോഴി ആവിടെക്കിടന്നു കുടിച്ചുചാകാൻ പോകുന്നതു്. അതിനെ രക്ഷിക്കാൻ ഒരു കയറും കൊട്ടിയും എടുക്കാനായി അയാൾ അടുക്കളയിലേക്കു ചെന്നു. കഷ്ടമേ! ഉലയുടെ കണയിൽ, പുറത്തോട്ടു ചാടിയപ്പോൾ ഉഴക്കോടെ ചവിട്ടിപ്പോയതിനാൽ അടുപ്പിന്മേലിരുന്ന കലം മറിഞ്ഞു കുഞ്ഞി മുഴുവൻ തൂക്കിക്കിടക്കുന്നു. കാലുമുട്ടി മറിഞ്ഞ ഉരലിൽനിന്നും പകുതിയോളം നെല്ലു മുററത്തേക്കു വീണു ചിതറിക്കിടക്കുന്നു. കുറിക്കു വച്ചിരുന്ന മീൻ തിന്നിട്ടു കണ്ടൻ പൂച്ച “ഓറോ, ഓറോ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു മുഖം തുടയ്ക്കുന്നു.

അങ്ങികളുത്തെ അണ്ണാണെപ്പോലെ കൊച്ചുചങ്കു മുക്കളിലേക്കു നോക്കി “ശിങ്കിരി പാടി” നിന്നുപോയി. ഇതുശവരാ! ചക്കി പരുമ്പോൾ എന്തു പറയും!! ചക്കിയെ ഇന്നലെ

ശങ്കാരിച്ചതിന്റെയെല്ലാം പകരംവീട്ടൽ ഇന്നു നടക്കുകയില്ലേ!! അവളെ ഇന്നലെ ഇടിച്ച് കൈകൾ രണ്ടും “കിലുകിലാ” വിറകൊണ്ടു. ഏല്ലാം ഓരോ ചങ്കുവിന്റെ ഏദയത്തിൽ ഒരു അലിടിത്തമുണ്ട് നടന്നു.

“ഇവിടെ ആരുമില്ലേ? കുഞ്ഞുവിടെ?” എന്നൊരു ശബ്ദം കേട്ടു കൊച്ചുചങ്കു തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ഹാ! ചങ്കിയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ നിന്നും ഓടിയൊളിക്കാൻ അയാൾ ആഗ്രഹിച്ചു; തന്നെ അവൾ കണ്ടുപോയല്ലോ എന്നോരോ തല താഴ്ന്നു നില്ക്കുകയല്ലാതെ അയാൾക്കു ഗത്യന്തരമില്ലാതായി. നിശ്ശബ്ദമായി അന്ധാലിച്ച് നില്ക്കുന്ന ഭർത്താവിനെ കണ്ടപ്പോൾ ഏറെങ്കിലും “അനാമതു” പിണഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു ചങ്കി തീച്ചപ്പെടുത്തി. മറിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന കഞ്ഞിക്കുലവും തൂകിക്കിടക്കുന്ന നെല്ലുരലും അവൾ മാറിമാറി നോക്കി. കൊച്ചു ചങ്കുവിന്റെ നിറഞ്ഞ കണ്ണിനെ അവളെ നോക്കി ഒരായിരം ക്ഷമാപണം ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

“ഓഹോ, ഒക്കെ മനസ്സിലായി”—ഒട്ടും ക്ഷമിതയാകാതെ ചങ്കി പറഞ്ഞു—“ഇന്നെ

ങ്കിലും ഒരു പാപം പഠിച്ചല്ലോ; ഇനിയെങ്കിലും ഈ പോഴത്തത്തിൻ്റെ ഒരുങ്ങാതിരുന്നാൽ മതി. പെണ്ണുങ്ങളുടെ കാർദ്ദം പെണ്ണുങ്ങളോ ചെയ്യേണ്ടതു്.

തന്റെ പ്രതീക്ഷയ്ക്കു വിരുദ്ധമായി ഒട്ടും ക്ഷോഭിക്കാത്തെന്നു സ്വഭാവമുള്ളവൾ കൊച്ചുചങ്കുവിനു പലിയ ബഹുമാനം തോന്നി. അയാളുടെ ഏദയാനുരീക്ഷം തെളിഞ്ഞു. ചങ്കിയുടെ നെഞ്ചിത്തടത്തിൽ അയാൾ ഒരു ചുംബനം സമ്മാനിച്ചു. അപ്പോൾ അതേ വിധം പകരം വീട്ടി. പെണ്ണുസ്വപാതശ്ശ്രമെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു ചില പരിഷ്കാരിണികളെപ്പോലെ തന്നെ അലട്ടാതെ കൃത്യനിഷ്ഠനായിത്തീർന്നു. ബദ്ധശ്രദ്ധയായിരുന്ന ആ അടുക്കളഭാണിയോട് ഇനിയൊരിക്കലും ഇങ്ങനെ വഴക്കടിക്കയില്ലെന്നുള്ള ദൃഢപ്രതിജ്ഞ കൊച്ചുചങ്കു അന്നു ചെയ്തതാണ്. ആ പ്രതിജ്ഞയിൽനിന്നും അയാൾ ഇന്നുപരെ അങ്ങവിട പൂതിച്ച ലിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. തന്നിമിത്തം ആ ചെറുകുടുംബത്തിലെ അനന്ദസാന്ദ്രമായ ദാമ്പത്യനമസ്സിനെ യാതൊരു കോളിളക്കവും അതിൽപ്പിന്നെ പ്രകുഷ്ണമാക്കിയിട്ടുമില്ല.

## Our Exchange Magazines

October 4th, 1940, to 26th February, 1941.

1. The Ernakulam Magazine.
2. St. Paul's College Magazine, Calcutta.
3. The American College Magazine, Madura.
4. The Andhra Christian College Magazine, Guntur.
5. Serampore College Magazine, Calcutta.
6. The Student Outlook.
7. The Govt. Victoria College Magazine, Madura.
8. The Pudukottai College Magazine, Pudukottai.
9. The Zamorin's College Magazine, Calicut.
- 10. Macmillan's Educational Bulletin, Madras.
11. The Alagian Student's Magazine, Allahabad.
12. The Kishori Raman Inter College Magazine, Muttra.
13. The Collegian, Nizam College Magazine, Secundrabad.
14. Madras Christian College Magazine, Madras.
15. St. Thomas College Magazine, Trichur.
16. The Indian Journal of Adult Education.
17. The Maharaja's College Magazine, Ernakulam.
18. Ewing Christian College Magazine, Allahabad.
19. Caritas, St. Joseph's Apostolic Seminary, Alwaye.